

Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец – рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 21 900.
Адрас для карэспандэнцыі:
220088, г.Мінск, вул. Іван-Француская, 56.
Тэл/факс: 236-89-40

НАВІНЫ

Пятніца, 20 лістапада 1998 г.

№ 125 (517)

Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Харчаванне будзе, але дарагое

На думку прэзідэнта

А.Лукашэнкі, у Беларусі

«надыходзіць перыяд стабілізацыі»

Пра гэта Аляксандр Лукашэнка заявіў 18 лістапада падчас наведвання Мінскага завода халадзільнікаў. Пры гэтым прэзідэнт адзначыў: «Стабілізацыя, на жаль, адбудзецца на дастаткова высокім цэнавым узроўні. Але, па вялікаму рахунку, галоўнае ж — не цана. Галоўнае — каб яна хоць неяк была стабільнай. Каб даходы людзей, заработная плата была збалансаваная з гэтай цаной. Гэта можна зрабіць толькі тады, калі стабілізуецца рынак. Я спадзяюся — што да студзеня месяца, хача меркаваў, што ў кастрычніку мы выйдзем на стабілізацыю. У наступным месяцы мы падцягнем даходы людзей да ўзроўню існуючых цэнаў. Але зараз перыяд цяжкі, я разумею гэта».

А.Лукашэнка заявіў, што ён разумее, наколькі «мізэрным» было апошняе павышэнне мінімальнай зарплаты, і паабяцаў бліжэйшымі днямі абмеркаваць гэтую праблему з членамі рэспубліканскага штаба, створанага пры прэзідэнце.

БелаПАН

На «чорным» рынку – рэкорд

Курс долара на «чорным» рынку наўняй валюты ў Мінску дасягнуў рэкорднага паказчыка — 195.000 рублёў пры пакупцы і 200.000 рублёў пры продажы

На 19 лістапада Нацыянальны банк Беларусі ўсталяваў наступныя афіцыйныя курсы валют: долар ЗША — 71.000 беларускіх рублёў, нямецкая марка — 42.456,50, расійскі рубель — 4.200, украінская грыўна — 20.717,83. У параўнанні з папярэднім днём, афіцыйны курс долара ўзрос на 1.500 рублёў. Адначасова на «чорным» рынку наўняй валюты ў Мінску 19 лістапада курс долара павялічыўся ў сярэднім на 5.000 рублёў. Амерыканскую валюту куплялі па 195.000 і прадавалі па 200.000 рублёў, што з'яўляецца рэкордным паказчыкам за ўсю гісторыю «чорнага» рынку.

БелаПАН

Будзьце асцярожнымі з валютай!

З пачатку года ў грамадзянаў, якія спрабавалі прадаць свае долары па рэальным рыначным курсе, і ў так званых валютчыкаў канфіскавана грошай амаль на 20 мільярдаў рублёў.

Такія лічбы абвясціў Дзяржаўны падатковы камітэт. Як паведамілі ў прэс-цэнтры ДПК, за 10 месяцаў інспекцыямі гэтай установы было выяўлена 1.858 выпадкаў парушэння парадку ажыццяўлення валютных аперацыяў. Па фактах парушэнняў да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 1.356 грамадзянаў, якія былі аштрафаваныя на агульную суму 17,4 млрд. рублёў. Апрача таго, 316 грамадзянаў падвергнута адміністрацыйнаму арышту. У парушальнікаў канфіскавана больш за 260 тысяч долараў ЗША, 17,5 тысячы нямецкіх марак і іншай валюты — уся сума эквівалентная 19,6 млрд. рублёў.

БелаПАН

Памёр з голаду

У Магілёве памёр чалавек ад недаядання.

Урачы паставілі дакладны дыягназ — «истощение».

Яго ўбачылі жыльцы шматпавярховага дома. Чалавек нерухома сядзеў перад пад'ездам. Ён быў моцна схуднелы і не мог самастойна сысці з месца. Памёр ужо ў машыне «хуткай дапамогі». Зараз высвятляецца асоба нябожчыка.

Іван ЗАСАДА

Курсы скончыліся трагічна

У ноч з 17 на 18 лістапада ў пасёлку Лясны Мінскага раёна ўпалі з балкона 5-га паверха двое ўрачоў. Расследаваннем займаецца пракуратура.

Двое 25-гадовых лекараў з Віцебска знаходзіліся на курсах павышэння кваліфікацыі. Пры невядомых абставінах яны ўпалі з балкона інтэрната. Абодва ўрачы загінулі. Адзін з іх працаваў у тубдыспансера, а другі — у абласной неўралагічнай бальніцы Віцебска.

Мікола ВАЙТОВІЧ

На вайне, як на вайне

Рэспубліканскі штаб на чале з Мясніковічам пачаў атаку на так званы спажывецкі кошчык

16 лістапада штаб Мясніковіча прыняў рашэнне № 3: «Аб абменным курсе беларускага рубля, рэгуляванні цэнаў на асобныя тавары і куплі-продажы замежнай валюты».

Што тычыцца абменнага курсу, то тут усё зразумела: валютнае рэгуляванне па-беларуску гарантуе інтарэсы валютных спекулянтаў і губіць вытворцаў. Таму рашэнне прадугледжвае меры па частковай лібералізацыі валютных аперацыяў. Поўны пераход на рыначныя адносіны ў гэтай сферы азначаў бы прызнанне поўнага банкруцтва валютна-фінансавай палітыкі. У кожнага б узнікла законнае

пытанне: навошта было гэты гарад гарадзіц.

А ў адносінах да цэнаў ужыта прынцыповая навінка. Калі да гэтага часу рэгуляванне азначала безумоўнае пазтапнае павышэнне ўсіх цэнаў, то цяпер плануецца выключыць са спісу тавараў і паслуг, па якіх вызначаецца індэкс спажывецкіх цэнаў, груп тавараў і паслуг (спіс, відаць, складаецца), якія, на думку штабістаў, не з'яўляюцца неабходнымі ў спажывецкіх расходах насельніцтва.

Такім чынам, зноў без мяне мяне жанілі. Мясніковіч са сваім штабам будучы вызначаць, што нам неабходна, а што не? Канешне, будучы.

Прынамсі, тарыфы на газ і электраэнергію, цэны на гарэлку, масла, цукар, яйкі, мяса птушкі і іншыя тавары будуць «упарадкоўваць». Інакш кажучы, павышаць да таго ўзроўню, пасля якога шэраговы пакупнік не зможа рабіць такія-сякія запасы, а дробны спекулянт — «массированно вывозить их за пределы Республики Беларусь».

Зразумела, тут маецца на ўвазе Расія. Цяпер паспрабуйце падлічыць, колькі кожны з нас заплаціць за тое, што з гэтай братняй краінай у нас няма нармальнай мяжы, за тое, што Лукашэнка з Чарнамырдзіным некалі ў экстазе братняй любові вырвалі паг-

Дэмакраты памятаюць пра «рэферэндум»

У наступны аўторак у Мінску адбудзецца шэсце, прысвечанае гадавіне сумнавядомага рэферэндуму.

Мінскі гарвыканкам выдаў дазвол старшыні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі Міколу Статкевічу на правядзенне 24 лістапада мерапрыемства ў сувязі з гадавінай рэферэндуму 1996 года. Плануецца, што дэманстрацыя пачнецца ў 17.00 ад плошчы Якуба Коласа і завершыцца мітынгам каля Опернага тэатра. Ініцыятыву сацыял-дэмакратаў падтрымалі дэмакратычныя партыі, яны накіравалі сваіх прадстаўнікоў у склад арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы да акцыі.

БелаПАН

Замест прадуктаў – прапаганда

Да барацьбы з харчовым крызісам у Беларусі далучылася нядаўна створаная ідэалагічная вертыкаль. Дзяржаўныя ідэалагі-прапагандысты павінны даходліва тлумачыць людзям, куды зніклі яйкі, цукар і іншыя прадукты і хто ў гэтым вінаваты.

У сераду ў Мінскім гарвыканкаме адбылася нарада ідэалагічнага актыву, на якой намеснік кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі Іван Пашкевіч тлумачыў новым палітрукам асаблівасці працы з насельніцтвам у крызісны перыяд. Аналагічныя нарады прайшлі таксама ва ўсіх абласных і многіх раённых цэнтрах краіны. Прапагандыстаў інструктавалі, як трэба адказваць на нязручныя пытанні людзей, якія вымушаныя гадзінамі стаяць у чэргах, каб набыць самыя неабходныя прадукты.

Спіс дзяжурных адказаў не вельмі вялікі, але, на думку аўтараў ідэалагічнай канцэпцыі, дастатковы, каб абгрунтаваць адсутнасць прадуктаў аб'ектыўнымі прычынамі. На пытанне «Хто вінаваты?» ёсць некалькі варыянтаў адказаў: расійскі эканамічны крызіс, «чаўнакі», якія вывозяць яйкі і масла за мяжу, несумленныя гандляры і ажыятажныя настраі несвядомай часткі насельніцтва.

Карацей, вінаватыя хто заўгодна, любыя знешнія прычыны — толькі не прэзідэнцкая ўлада і яе кіраўнік. Лукашэ-

ка прызнаваць сябе вінаватым і не збіраецца. У сераду, падчас візіту на Мінскі завод халадзільнікаў, Рыгоравіч абурэўся намерам прафсаюзаў правесці акцыю пратэсту. «Я не заслужыў таго, каб супраць мяне выходзілі людзі на вуліцы і патрабавалі «Далоў Лукашэнка». Я не менш любога рабачага працую і раблю ўсё магчымае дзеля таго, каб сітуацыя была стабільнай», — заявіў гарант канстытуцыі. Лукашэнка таксама паабяцаў рабочым, што харчовая праблема будзе вырашаная да 1 студзеня. Так што цяпер спіс адказаў дзяржаўных прапагандыстаў папоўніцца яшчэ адным — «З новага года ўсё ў нас будзе о'кей».

Альгерд НЕВЯРОЎСКИ

Шаноўныя чытачы!

Падпісная кампанія на 1999 год стартавала.

Газету НАВІНЫ

можна выпісаць у любым адрэзанні пошты і Белсаюздруку.

Наш падпісны індэкс

63312

Сіўчыку далі 15 сутак

Яшчэ адзін удзельнік мітыingu рабочых, які праходзіў 5 лістапада, адпраўлены за краты. Ім стаў Вячаслаў Сіўчык, сакратар управы БНФ.

У мінулы аўторак суддзя Трубнікаў сваім рашэннем адправіў Сіўчыка на 15 сутак у ізалятар па вуліцы Акрэсціна, дзе ўжо знаходзіцца назіральнік «Вясны-96» Вадзім Канапакці. На судзе сведкі-міліцыянты не здолелі даказаць актыўны ўдзел Сіўчыка ў акцыі рабочых, аднак суддзі Трубнікаву хапіла відэастужкі, на якой двойчы прамільгнуў твар Сіўчыка.

Працэсы па справах дэпутата Валерыя Шчукіна і рэдактара газеты «Рабочы» Віктара Івашкевіча зноў адкладзеныя. Кожны раз абвінавачаныя з'яўляюцца ў суд цёпла апранутымі. «Сесці на нары я не баюся, вось толькі зараз у турме надзвычай холадна, таму і рыхтуюся», — кажа Івашкевіч.

Дарэчы, арганізатары акцыі рабочых атрымалі з адміністрацыі адказ на петыцыю да прэзідэнта, за якую прагала-савалі прыкладна 5 тысяч удзельнікаў мітыingu. У гэтай паперы сцвярджаецца, што патрабаванні рабочых перададзеныя ў міністэрства эканомікі ды іншыя ведамствы ўрада. Такім чынам, цяпер у Саўміне рыхтуецца адказ на прэтэнзіі рабочых да прэзідэнта.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Ні скваркі, ні чаркі

З учарашняга дня гарэлка падаражэла на 75 працэнтаў.

Тым не менш, учора аматары моцных напояў працягвалі штурмаваць крамы — новыя цэны іх не засмучалі. Цяпер паўлітровая пляшка «Двух буслоў» каштуе 168 тысяч 100 рублёў, «Белая Русь» — 185.300, «Крышталь-Люкс» — 185.700, «Руская» — 164.400.

Кошт «элітных» гарэлак таксама змяніўся. Фірмовая бутэлька 0,7 літра «Мінскай» ужо каштуе крыху больш за 2 мільёны. Таннейшыя «Усяслаў Чарадзеі» — 1.724.100 і «Залатая Карона» — 965.100 рублёў.

Адначасова падвысіўся і залогавы кошт шкляннай тары. Бутэльні і слоікі падаражэлi ў паўтара-два разы.

Гэта ўжо трэцяя змена цэннікаў на моцныя напоі за апошнія паўтара месяца: раней гарэлка даражэла 8 кастрычніка (на 10%) і 5 лістапада (яшчэ на 15%).

Тыя, хто напярэдадні даведаўся пра падвышэнне цэнаў, кінуліся ў крамы і, адстаўшы чаргу, бралі адразу па чатыры-пяць бутэлек гарэлкі. Больш за ўсіх стараліся пенсіянеры.

Як вядома, алкагольная прадукцыя прыносіць найвышэйшыя прыбыткі. Дзяржавы, якія маюць манаполію на вытворчасць гарэлкі, някеспка папайняюць свой бюджэт за кошт гэтага. Калі беларуская дзяржава вось так адразу падвышае кошты на гарэлку, гэта можа тлумачыцца дзвюма прычынамі: дзяржава дбае пра сваіх грамадзянаў і не хоча, каб яны співаліся (дарэчы, у большасці дзяржаваў свету менавіта з гэтых прычынаў цэны на гарэлку надзвычай высокія), або бюджэт апустошаны і трэба яго вельмі хутка напоўніць. Вельмі хатчелася б, каб сапраўдным быў менавіта першы варыянт, але...

Гарэлачныя аддзелы ў крамах перапоўненыя нізкакаснымі «моцнымі напоямі» і «вінамі» па 35—75 тысяч рублёў за пляшку. Так што беларусы піць менш не стануць — знізіцца толькі якасць ужываемых напояў.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Народ співаецца

На Брэстчыне афіцыйна зарэгістравана каля 21 тысячы хранічных алкаголікаў.

Аднак урачы-нарколагі сцвярджаюць, што гэтая лічба ніжэйшая за рэальную і не адлюстроўвае ў поўнай меры той сітуацыі з алкагалізмам, якая складаецца апошнім часам у вобласці. Асабліва засмучае, што сярод алкаголікаў усё больш жанчын і дзяцей. Сёлета, напрыклад, да адказнасці за сістэматычнае распіццё спіртных напояў прыцягваліся больш за 2 тысячы падлеткаў, каля 200 непаўналетніх пастаўлены на медыцынскі ўлік за сістэматычнае ўжыванне алкаголю.

БелаПАН

Лідскае піва для маскоўскага «Спартака»

Лідскае піва традыцыйна — самае дарагое ў Беларусі. Аднак сёння, як лічаць на прадпрыемстве, рэальна яго трэба прадаваць яшчэ даражэй — па 45-60 тысяч рублёў за бутэльку.

«Гэта — для добрай рэнтабельнасці, каб не проста акупляць піва, але каб мець сродкі для развіцця вытворчасці. Бо пакуль мы ўсё адно адстаем ад еўрапейскіх заводаў на 15-20 гадоў», — патлумачыў галоўны інжынер Лідскага піўзавода Ігар Бацян.

Рэпутацыя лідскага піва пакуль застаецца высокай. Нядаўна ў Маскве на расійскай нацыянальнай цырымоніі «Лепшае піва 1998 года» піва «Спартак» — чэмпіон», зробленае ў Лідзе, стала пераможцам у намінацыі за лепшы дызайн. Прэзідэнт Асацыяцыі вытворцаў, пастаўшчыкоў і спажыўцоў піва Павел Дзейка прызначыў лідчукам за гэта спецыяльна ўзнагароды — ордэн «Бурштыннага Крыжа» і крышталёвую бочачку.

Піва па замове расійскага спартыўнага таварыства «Спартак» было выпушчанае ў верасні, а праз месяц аднайменная футбольная каманда стала расійскім чэмпіёнам. Гатунак — светлы, пастэрызаваны, з двухмесячным тэрмінам захоўвання адразу стаў папулярным сярод заўзятараў гэтай каманды. Аднак лідчукам хутка давяло-

ся ўтрая скараціць пастаўкі ў Расію — з-за эканамічнага і фінансавага крызісу ў гэтай краіне.

«Спартакіўцы» спынілі свой выбар на беларускім заводзе пасля таго, як летася за прэстыжнай піўной выставе ў Маскве ўсе шэсць гатункаў, прысланых з Ліды, атрымалі залатыя медалі. Такой жа паспяховай стала для лідчукоў і выстава ў Сочы. Цікава, што цяпер падобная прапанова паступіла і ад піцёрскага футбольнага клуба, якому захицелася мець піва «Зеніт» — чэмпіон». У лідчукоў, маўляў, на чэмпіёнства «лёгка рука».

Лідскі завод мае свае склады ў Віцебску і Гомелі. Адтуль

піва завозіцца ў Пскоў, Санкт-Пецярбург, Маскву, Смаленск і Бранск. Напрыклад, у Смаленску лідскае піва прадаецца практычна ва ўсіх крамах, чаго няма нават у Гродне. Але, звязаючы на змену валютнага курсу, піва ў Расіі даводзіцца прадаваць удвая танней, чым гэта было да нядаўняга часу. Таму няма ваплюты, каб купіць якасны дацкі солад, на якім выраблялася, дарэчы, «спартакіўскае» піва. Даводзіцца задавальняцца горшым і даражэйшым — беларускай вытворчасці. Канчаюцца таксама запасы нямецкага хмелю. Сёння збольшага выкарыстоўваецца чувашскі — з Расіі. Усё гэта робіць

Савет бяспекі – ў небяспецы

Пра чыю бяспеку турбуецца дзяржсакратар

Віктар Шэйман — чалавек сур'ёзны. Але ён часам робіць вельмі смешныя заявы. Гаворачы пра сітуацыю на спажывецкім рынку і ў прамысловасці, Шэйман выказаўся ў тым сэнсе, што дэфіцыт прадуктаў і нізкая зарплата пагражаюць нацыянальнай бяспецы Беларусі. Ні больш, ні менш.

Адчуваеце глыбіню стратэгічнага мыслення? Народу няма чаго есці, а гэта значыць — краіна ў небяспецы. А можа ў небяспецы Савет бяспекі? Можа трэба было не Зімоўскага слухаць, які раз за разам маляваў карціны квітнеючай беларускай эканомікі, а заглядаць у іншыя выданні, дзе даваўся больш аб'ектыўны аналіз? Да таго ж небяспечная сітуацыя ў прамысловасці склалася не сама па сабе і не адразу. Яе стваралі палітыкі шляхам памылковых і разбуральных для эканомікі рашэнняў.

Менавіта гэтыя рашэнні і пагражаюць нацыянальнай бяспецы. Узяць, напрыклад, харчовае пытанне. Яно ж узнікла не ад таго, што на Беларусь гадамі запар налятаюць цунамі ці адбываюцца землятрусy. Бог у гэтым сэнсе шануе Беларусь: калі збожжа не ўродзіць, то бульба з буракамі — абавязкова. Тут трэба

рублёў за прадукцыю і работы, выкананыя яшчэ ўлетку. Прыкладна такое ж становішча і рабочых саўгасаў. А ўсе добра ведаюць, што не аддаць доўг своечасова — значыць украсці.

Вось і атрымліваецца, што дзяржава гандлюе крадземым. І тады, калі аказвае харчовую дапамогу расійскім махам, якія лянуюцца паса-дзіць сабе бульбу з капустай, і тады, калі падпісвае дамовы аб пастаўках беларускіх кілбас расійскім рэгіёнам, і тады, калі нізкімі цэнамі на «соцыальна значымыя прадукты» забяспечвае сабе палітычны аўтарытэт у вачах гадскага насельніцтва.

А ў апошні час на дзяльбу чужога кабанчыка наваліліся ўжо ўсім скопам. Зрабілі нейкі там штаб, ледзь не пад аўтаматамі робяць канфіскацыі. Чаго чакаць далей? Думаю, што будзе яшчэ горш, бо калі дзяржава занялася адкрытай канфіскацыяй зробленага сялянамі прадукту, ніхто вясной у поле не пойдзе. А пад аўтаматамі — які прыбытак з такой працы.

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

Апазіцыя хоча ў прамы эфір

Беларуская апазіцыя не пакідае надзеі атрымаць доступ на дзяржаўнае тэлебачанне і радыё.

Нядаўна члены аргкамітэта Кангрэса дэмакратычных сілаў звярнуліся да старшыні БТ Рыгора Кісяля з прапановаю даць ім штодзённы прамы эфір.

Аўтары накіраванага на імя Кісяля ліста лічаць, што ягонае ведамства «распаўсюджвае неадэкватную інфармацыю аб поглядах дэмакратычных сілаў і ўводзіць у зман насельніцтва Беларусі». У звароце адзначаецца, што такія паводзіны БТ «парушаюць правы грамадзянаў на атрыманне праўдзівай інфармацыі». Аргкамітэт кангрэса прапанаваў Кісялю да 50-гадовага юбілею Дэкларацыі правоў чалавека, які будзе адзначацца 10 снежня, заснаваць на БТ і радыё штодзённую праграму «Гадзіна дэмакратыі» — каб апазіцыя мела магчымасць данесці свае погляды да народа.

Язэп СІНІЦКІ

Ад фірмы Кудзінава засталася толькі назва

Жонка дэпутата Уладзіміра Кудзінава, які ўжо другі год знаходзіцца ў турме, атрымала днямі цікавы дакумент з Івацэвіцкай пракуратуры.

У ім змяшчаецца адмова ва ўзбуджэнні крымінальнай справы па факце раскравання маёмасці фірмы «Івацэвічы», якая належала да арышту яе мужу Уладзіміру. «Абсталаванне каўбаснага цэха ўжо раскравленае, знікла шмат розных прыстававанняў, якія выкарыстоўваліся ў гаспадарцы», — сцвярджала Зоя Кудзінава і прасіла пракуратуру раёна спыніць рабаўніцтва і пакараць вінаватых. Некалькі месяцаў пракуратура разбіралася, і вось нарэшце прыйшоў адказ, з якога вынікае, што справу ўзбудзіць немагчыма, бо «няма складу злачынства».

Тым часам некаторая маёмасць фірмы «Івацэвічы», якая была канфіскаваная, распрадаецца па вельмі нізкіх коштах. Нядаўна ўсяго за 445 мільёнаў рублёў быў прададзены пяціпакаёвы офіс фірмы ў Івацэвічах. Ён дастаўся аддзелу сацыяльнай аховы насельніцтва, якім кіруе жонка старшыні райвыканкама Марыя Жышка. Другі аб'ект — новы вясковы дом, дзе раней месціліся магазін і рэдакцыя газеты, якую выпускаў былы дэпутат, — усяго за 100 мільёнаў набыло бюро тэхнічнай інвентарызацыі раёна.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Маёр «пагарэў»

На тры гады зняволення ў калоніі ўзмоцненага рэжыму асуджаны былы старшы оперупаўнаважаны Хоцімскага РАУС Магілёўскай вобласці маёр Вайтэнка. Ён «пагарэў» на 635 до-ларах, якія атрымаў у якасці хабару.

Іван ЗАСАДА

У Гомелі холадна

З надыходам халадоў тэмпература ў кватэрах многіх жыхароў Гомеля не паднімалася вышэй за 12-14 градусаў.

Абураныя гараджане літаральна закідалі скаргамі гарвыканкам.

Гэта вымусіла мэра горада Аляксандра Якабсона правесці спецыяльнае паседжанне гарвыканкама. Адказня за гарадское цяпло камунальнікі патлумачылі, што пайшлі на значнае зніжэнне тэмпературы вады ў сетцы ў адпаведнасці з тэлефонаграмай міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Аднак мэр запатрабаваў, каб адпаведныя службы паднялі тэмпературу ў кватэрах гамельчан да нормы — 18 градусаў цяпла. І ў сувязі з гэтым заклікаў камунальнікаў «шукаць кампрамісы, а не сядзець, як мышы пад венікам, і не чакаць, пакуль народ нас прымусіць».

Цяпер гомельскі «народ» чакае, калі ў кватэрах будзе цёпла.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Еўрапейскі саюз выдзеліў 1 мільён ЭКЮ на ахову прыроды ў еўрарэгіёне «Нёман» і развіццё памежнага супрацоўніцтва паміж рэгіёнамі Беларусі, Літвы і Польшчы. За 22 месяцы гэтыя грошы павінен выкарыстаць спецыяльна створаны брытанска-нямецкі кансорцыум, эксперты якога прыехалі на гэтым тыдні ў Гродна.

Замежнікі будуць вывучаць на Гродзеншчыне ўсе прыродныя, а таксама гістарычныя і культурныя мясціны. Каб даць мясцовым уладам парад, як надалей лепей выкарыстоўваць Белавежскую пушчу або Аўгустоўскі канал, як умацоўваць памежнае беларуска-польска-літоўскае супрацоўніцтва і экалагічны турызм.

Тое, што праца ў новым еўрарэгіёне пачынаецца з экалагічнай праграмы, лагічна з дзвюх прычынаў. Па-першае, Нёман упадае ў Балтыйскае мора, і ад стану аховы навакольнага асяроддзя на Гродзеншчыне залежаць не толькі суседнія краіны. А па-другое, як пакуль выглядае, рэалізаваць супольна з палякамі і літоўцамі значныя эканамічныя праекты наўрад ці магчыма. Ва ўсякім разе, пры цяперашняй уладзе.

Прычыны розныя. Ёсць нават глабальныя. Крыху гісторыі. Да канца XVII ст. мяжа еўрапейскай эканамічнай сістэмы знаходзілася на ўсходзе Рэчы Паспалітай. Сённяшня Беларусь жыла адзіным жыццём з Еўропай. Як піша вядомы французскі гісторык Фернан Брэдэль, рускія землі існавалі адасоблена — гэтак жа, як турэцкія ўладанні на Балканах. Еўропа ўздзейнічала на гэтыя дзве імперыі «перавагай сваёй грашовай сістэмы, прывабнасцю сваёй тэхнікі і тавараў, сваёй моцы». Сёння сітуацыя падобная, толькі вось Беларусь засталася цяпер па другі бок мяжы, за «лініяй Керзона».

Нядаўна ў Гродне збіраліся беларускія і польскія вучоныя-эканамісты, каб абмеркаваць магчымасці развіцця рэгіянальнай эканомікі. Адзін беластоцкі прафесар зрабіў не-

чаканыя для прысутных высновы. Паміж Польшчай і Беларуссю праходзіць «лацінска-візантыйская» мяжа. Па сутнасці, гэта мяжа паміж рознымі цывілізацыямі — каталіцкай і праваслаўнай. І гэта шмат што вызначае. У заходнім грамадстве відавочны індывідуалізм, рацыяналізм, імкненне атрымаць прыбытак, лібералізм у палітыцы, нарэшце, там цэняцца каштоўнасць правоў і свабоды асобы. У нас жа, наадварот, свядомасць у людзей — калектывісцкая, сацыялістычная. У постсавецкіх краінах дэмакратыя паўсюдна хутчэй фармальная, апазіцыя — квалая, няма моцнай шматпартыйнай сістэмы, у якой грамадства і не выяўляе патрэбы. Прычым праваслаўе, на яго думку, выступае не як канфесія (вялікі працэнт тых, хто называе сябе праваслаўнымі, гавораць, што ў Бога не вераць), а як тып культуры, побыту. У Расіі, напрыклад, існавала шырока распаўсюджаная кніга «Дамасстрой», у якой прадпісвалася, як маліцца і хрысціцца, а так-

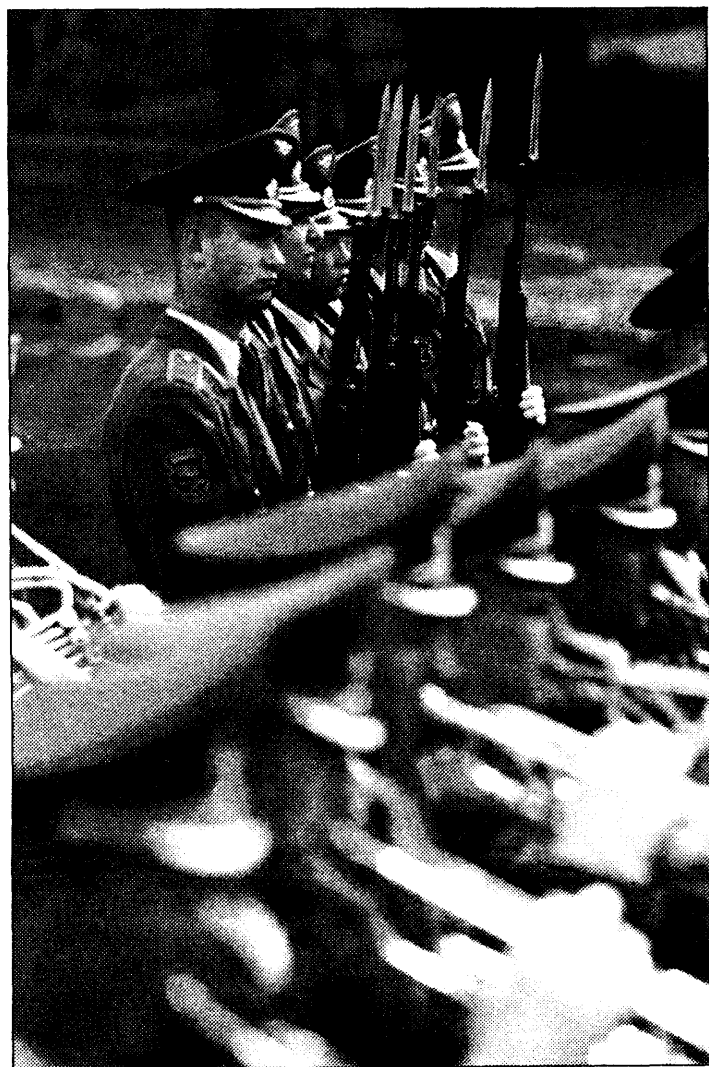
сама як, напрыклад, праваслаўным належыць квасіць капусту...

Так ці інакш, але нельга не пагадзіцца, што паміж Беларуссю і Польшчай праходзіць мяжа двух тыпаў эканомікі — каманднай і рынкавай. Састыкаваць іх, напэўна, немагчыма. Як вядома, нават самім палякам няпроста прыстасавацца да вымаганняў, якія прад'яўляе ім Еўрапейскі саюз. Тым не менш, супрацоўніцтва ў рамках еўрарэгіёна будзе наладжвацца. У Гродне ў бліжэйшым часе будзе заснаваны офіс, на які выдзяляецца каля 200 тысяч ЭКЮ. З ініцыятывы літоўскага боку вывучаюцца шляхі супрацоўніцтва паміж нашай вобласцю і Віленскай акругай. Разглядаецца таксама магчымасць, каб адчыніць літоўскае консульства ў Гродне, а беларускае — у Друскеніках. Дзеля палягчэння пераезду мяжы Еўрасаюз прафінансуе будаўніцтва КПП «Каменны Лог» у Ашмянскім раёне. З літоўскага боку — у Медніках гэта ўжо зроблена.

Між іншым, апошнім часам

мацней пачала ахоўвацца і ўсходняя мяжа Польшчы. Пабудаваны новыя заставы, закуплена пяць самалётаў для кантралявання яе з паветра. Апроч гэтага дапамагаюць ахоўваць мяжу адна тысяча салдатаў Войска Польскага. У выніку гэтых захадаў немцы сёлета вярнулі палякам на адну трэць нелегальных эмігрантаў менш, чымсьці летась. А значыцца, нелегалам усё цяжэй пакінуць Беларусь, куды яны свабодна прыязджаюць з Расіі. І апошняе. Варта ўлічыць, што палякі выключылі Беларусь з Расіяй з прыярытэтных у сваёй эканамічнай палітыцы краінаў, пакінуўшы Літву і Украіну. Прычына ясная — гэтак званы беларуска-расійскі саюз эканамічна і палітычна нестабільны. Так што, у еўрарэгіёне «Нёман» далей экалогія справа, хутчэй за ўсё, не дойдзе. Дый большасць грошай, выдзеленых Еўрасаюзам, бадай, застаўнуцца ў кішэнях экспертаў кансорцыума, парады якіх каштуюць дорага.

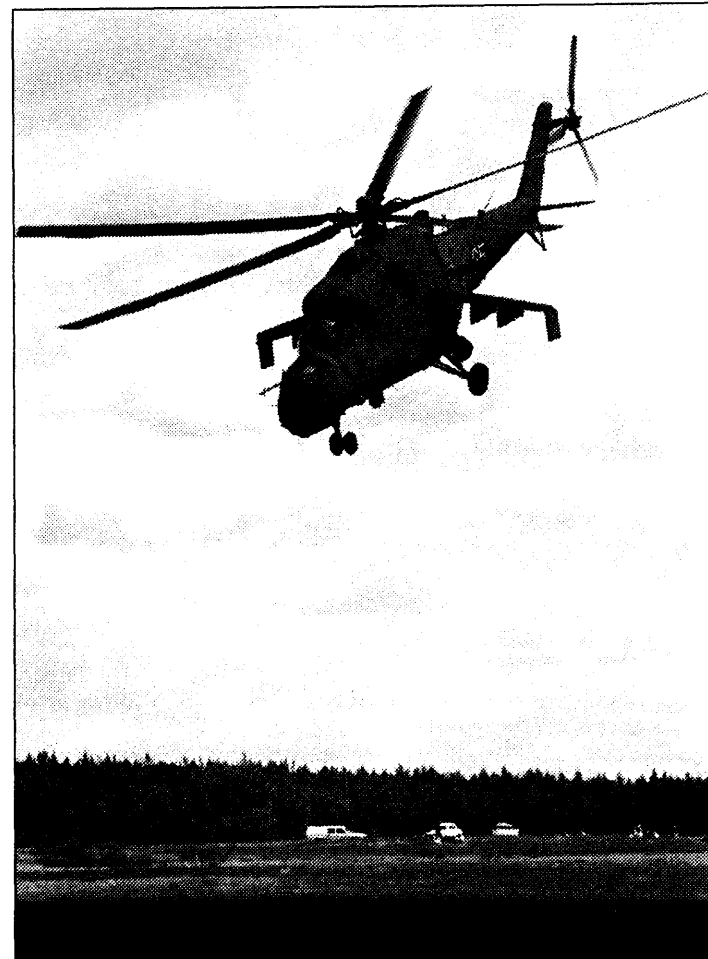
Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Не баімся ні НАТО, ні Штатаў

Штатныя (не блытаць са штатаўскімі) палітрукі кожны дзень тлумачаць гэтым маладым хлопцам, якую добрую і правільную палітыку праводзіць прэзідэнт Лукашэнка.

Фота IREX/ProMedia

Ці будуць забіраць у войска святароў?

Гэтае пытанне хвалюе не толькі праваслаўных, але і іншыя канфесіі.

Два месяцы таму мітрапаліт Філарэт перадаў прэзідэнту Лукашэнку пісьмо з просьбай вызваліць маладых святароў ад службы ў войску. Гэты ліст падпісаў таксама кардынал Казімір Свёнтак.

У нядаўнім інтэрв'ю каталіцкай газеце *Publik-forum* уладка Філарэт прывёў гэты факт як прыклад адзінства з касцёлам і, у прыватнасці, з «партнёрам кардыналам Свёнткам». Кіраўнікі цэркваў просяць у прэзідэнта зрабіць тое, што яму не падабаецца. Як вядома, наш галоўнакамандуючы лічыць, што «кожны мужык» павінен абавязкова паслужыць у войску, асабліва ва ўмовах набліжэння НАТО на Усход.

Ці згодзіцца прэзідэнт вызваліць святароў ад службы ў войску — пакуль невядома. Супрацоўнік урадавага камітэта па справах рэлігіі і нацыянальнасці Васіль Мерляковіч сказаў нам, што ніякіх распараджэнняў пасля пісьма не паступала. Звычайна будучым святарам давалі адтэрміноўку. Цяпер пытанне абвастрылася, бо стала больш выпускнікоў духоўных семінарыяў абедзвюх канфесіяў і за кожнага патрэбна прасіць. У міністэрстве абароны таксама нічога не ведаюць пра вайскавае будучае святароў. У прэс-службе Савета бяспекі нас запэўнілі, што пісьмо двух кіраўнікоў цэркваў «не застаецца без адказу».

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Тихо вокруг, только не спят Дрозды...

Отношение к конфликту по поводу посольских резиденций прекрасно иллюстрирует политическую раскладку в белорусском обществе

Белорусские верхи хотят примириться с Западом, «замять» скандал с посольскими резиденциями, но при этом ставят перед МИДом неразрешимую задачу: требуется найти способ вернуть послов в Минск, не пуская их в Дрозды. Такая информация прошла недавно по независимым газетам. Во многом показательно, как оценивают ситуацию вокруг Дроздов белорусские граждане.

Каково ваше мнение: конфликт с выселением иностранных послов из резиденции «Дрозды» и ответными санкциями Европейского союза в отношении высших белорусских чиновников вызван:

+ Нарушением белорусскими властями международных правовых норм	12,5
+ Нарушением белорусскими властями этических норм	12,4
- Нарушением европейскими странами и США суверенных прав Беларуси	18,4
- Аварийным состоянием канализационных сетей	7,9
- Заговором Евросоюза против Беларуси	7,0
+ Недобросовестностью и коррупционностью белорусских чиновников	8,4
Ничего про это не знаю	11,0
Другое	2,7
Затрудняюсь ответить	16,6
Нет ответа	3,2

Данный опрос был проведен социологической лабораторией «Новак», которая, само собой, не несет ответственности за интерпретацию цифрового материала, сия интерпретация целиком на нашей совести. Равно как

плюсы и минусы, расставленные нами в таблице.

Суть этой интерпретации сводится к следующему. Мы отвлеклись от деталей и объединили «под одной крышей» тех, кто в качестве причин конфликта в Дроздах указал различные версии официальной пропаганды. Приняли ли они за чистую монету версию о ремонте канализации или же по советской привычке им померещился западный заговор — это, в конце концов, второстепенно. Все версии такого рода помечены нами знаком «минус». А под знак «плюс», соответственно, попали те респонденты, которые считают, что в конфликте так или иначе виновны белорусские власти.

Так вот, если суммировать число опрошенных по каждой из этих категорий, результат получается весьма любопытный и, я бы сказал, символичный. Тех, кто поверил официозным версиям, оказалось ровно столько же, сколько и тех, кто не поверил, — причем совпадают эти цифры вплоть до десятых долей процента. Более того — и та, и другая величины составляют ровненько по трети от общего количе-

ства: по 33,3%! В оставшуюся треть входят те, кто ничего не знает о ситуации в Дроздах либо затруднился ответить, — т.е. люди, не сказавшие ничего определенно-го.

Подобный расклад типичен для белорусского общества по отношению не только к конфликту в Дроздах, но и к правящему режиму в целом. Не с такой уникальной точностью, конечно, как в данном опросе — но общество разделено на три примерно одинаковые по численности группы. Одну из них составляют те, которые поддерживают Лукашенко и доверчиво внимают официальной пропаганде, чего бы она ни касалась — «козней Запада», внутренней оппозиции, интеграции с Россией или грядущих экономических успехов. В другую входят люди, настроенные против Лукашенко, которых «зомбировать» не удается. И, наконец, третья группа — те, которым, фигурально говоря, «по барабану», которые не разобрались в ситуации или она им в принципе безразлична — в общем, люди, по тем или иным причинам не имеющие твердого мнения. В какие-то моменты они могут вяло высказывать поддержку Лукашенко — только потому, что его фамилия постоянно на слуху.

Разумеется, по различным конкретным вопросам

это соотношение может изменяться. Но по большому счету оно именно такое. Другое дело, что неприятие Лукашенко, осуждение действий режима, несогласие с политикой властей и т.п. вовсе не означает, что люди готовы к активной деятельности или хотя бы к поддержке оппозиции. Принцип «кто бы ни пришел на смену Лукашенко — хуже не будет» не проходит, не срабатывает. За долгие годы граждан нашей страны приучили быть оптимистами — в анекдотическом смысле этого слова, то бишь когда оптимисты не соглашались с пессимистами, утверждающими, что хуже уже некуда, — нет, мол, будет еще хуже. Правда, сторонники режима также не готовы к активной поддержке — но здесь режим в более выгодном положении, нежели оппозиция, поскольку ему служит множество чиновников, оплачиваемых за государственный счет.

Однако, как показывают настроения людей, известные по тем же соцопросам, поле для работы у оппозиции имеется весьма обширное. В первую очередь для работы в том направлении, чтобы аккумулировать недовольство, сделать противников режима своими сторонниками. Как видим, размеры этого поля потенциально такие же, как и у властей.

Вадим КАЗНАЧЕЕВ

Правы чалавека на кінаэкране

З 30 лістапада па 5 снежня ў Беларусі адбудзецца міжнародны кінафестываль у абарону правоў чалавека.

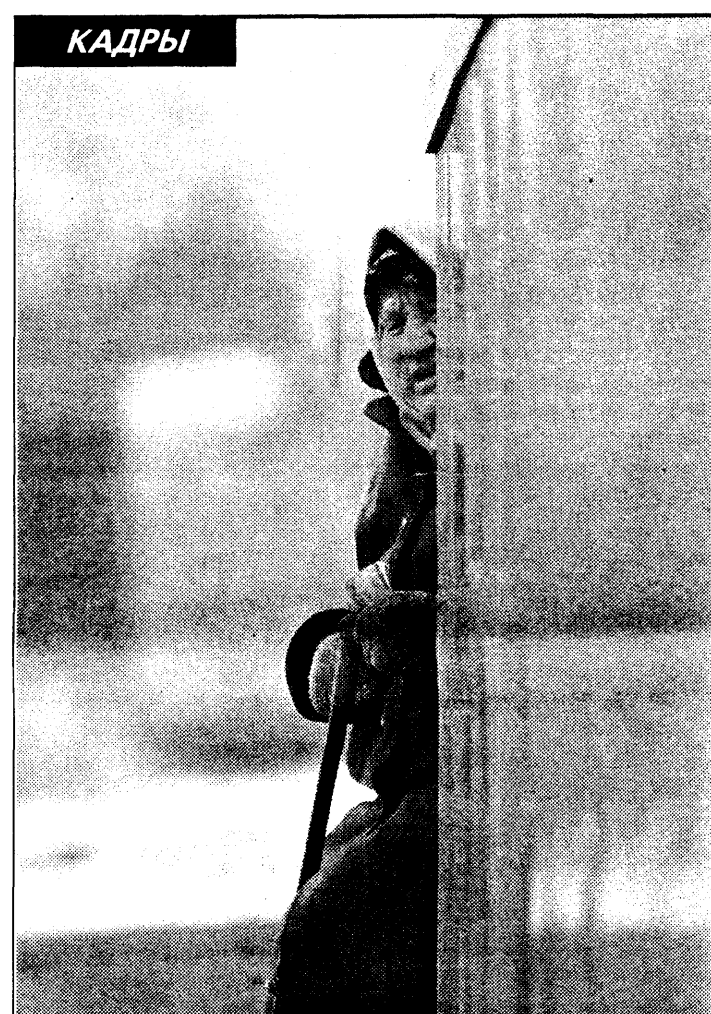
Яго праводзяць беларуская кінавідэастудыя «Таццяна», расійская гільдыя кінарэжысёраў і амерыканскі фонд Форда. Фестывалю аказалі падтрымку прадстаўніцтва ААН у Беларусі і пасольства Швецыі.

Беларускія ўлады насцярожана сустрэлі гэтую дабрачынную акцыю ААН. Чыноўнікі спалохаліся, каб яна не выклікала «хваляванняў», таму запатрабавалі ад арганізатараў паведаміць пра змест фільмаў, якія плануецца прывезці ў Беларусь.

Урачыстае адкрыццё міжнароднага кінафестывалю адбудзецца 1 снежня ў сталічным Палацы культуры прафсаюзаў. У першы дзень фестывалю ў зале саюза кінематаграфістаў пакажуць фільм «Аазіс» кінарэжысёра Юрыя Хашчавацкага, аўтара знакамітай кінастужкі «Звычайны прэзідэнт». На адкрыцці ў доме культуры прафсаюзаў будзе дэманстравацца фільм «Дарога на Курапаты» рэжысёра Міхаіла Жданоўскага і сцэнарыста Аляксандра Лукашукі. У праграме фестывалю — работы рэжысёраў з Расіі, Швецыі, Грузіі, Індыі, ЗША і іншых краінаў. Акрамя дакументальных, можна будзе пабачыць мастацкія стужкі Рамана Балаяна, Марлена Хуцыева, Кшыштафа Занусі і іншых. Сярод прэм'ераў, якія прывяжуць у Мінск, экранізацыя актуальнай для нашай краіны п'есы Бертальда Брэхта «Кар'ера Артура Уі».

Уваход на праваабарончы фестываль — бясплатны.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

КАДРЫ

КОШТЫ РЭКЛАМНАЙ ПЛОШЧЫ Ў ГАЗЕЦЕ НАВІНЫ

на першай паласе —	200 000 руб./см ²
на асобнай паласе —	150 000 руб./см ²
у рэкламным блоку —	100 000 руб./см ²
у TV праграме —	150 000 руб./см ²
на апошняй паласе —	150 000 руб./см ²
прыватныя аб'явы —	60 000 руб.
(за радок – 20 зн.)	

Тэл. 210-02-54

ДАГЕРРОТИП

Семен БУКЧИН

Восьмилетний житель Варшавы Ярек К. выпрыгнул из окна своей квартиры. Высота немалая — четвертый этаж. Но судьба была милостива к маленькому Ярославу: он упал на кусты, потом на кучу осенних листьев. Одним словом, ни одного серьезного ушиба. Тем не менее его увезли в больницу, куда вскоре примчались не только родители, но и куча репортеров из крупнейших польских газет. Ну что, казалось бы, за сенсация? Ребята вываливаются и прыгают из окон в разных странах чуть ли не каждый день. По разным причинам. Вот Ярек пошел на самоубийство осознанно. Оставил записку-завещание, в котором распорядился своим имуществом — игрушками и книгами.

Но даже это обстоятельство — такая ли уж важная причина, чтобы событию чуть ли не целую страницу посвятил репортер «Газеты Выборчей»? Статья разбита на главки — «Семья», «В шко-

«Мы – это народ»

ле», «Двор и соседи». Ну что ж, можно сказать, обычное журналистское расследование, попытка установить социальные причины происшествия.

И здесь мне хочется спросить: обычное — для кого? Во всяком случае, не для нашей журналистики, где о подобных вещах сообщают, как правило, двумя строчками петитом. В прошлом году или в начале этого, точно не припомню, одна из наших государственных газет сообщила, примерно следующее: в Гомеле двое подростков, взявшись за руки, прыгнули с крыши девятиэтажного дома. «Причины этого поступка неизвестны», — заключил коротенькое сообщение корреспондент. «Так это ведь твое прямое дело — попытаться установить причины!» — хотелось закричать.

А знаете, читатель, почему этот репортер никуда не пошел — ни в семью, ни в

школу?.. Потому что это чужое, чужие ребята, потому что он с ними, как с соотечественниками, никак не связан. У нас в Беларуси все чужое, все не свое. Наши публицисты так и пишут о каком-то белорусском народе. Можно подумать, что сами они живут в Малайзии. Помню, как пришли мы с коллегой в школу и учительница торжественно объявила: «К нам в гости пришли белорусские писатели». Как будто мы приехали из Африки.

Можно ли вообразить, чтобы варшавская или краковская учительница объявила своим ученикам: «К нам в гости пришли польские писатели!» Это исключено. Потому что там это — «наши писатели». И маленький Ярек, выпрыгнувший из окна, — это «наш Ярек». И мы должны разобраться, почему это произошло с нашим мальчишкой.

Местоимение «мы» — не просто характерный элемент

польской журналистики. Это постоянно подаваемый сигнал: «Мы — поляки, мы — народ, все, что происходит с нами, — наша общая забота». Разумеется, у поляков тысячи проблем, на которые они смотрят с тысячами разных позиций. Но есть то, что их объединяет и обозначается не очень удачным, на мой взгляд, словом «польскость».

Нет «белорусскости», и потому мы имеем сегодня то, что имеем.

Весной этого года был зверски замучен шестнадцатилетний варшавский школьник-выпускник Томек Яворский. С друзьями он пошел в пригородный парк после очередного успешного экзамена. Разожгли костер, пели песни, шутили. И вот явились нелюди, избили и разогнали школьников, а Томека похитили и на какой-то квартире, после жутких издевательств, убили.

Сегодня вся Польша знает имя Томека Яворского.

Процесс идет полгода. Газеты постоянно публикуют подробные отчеты. Все знают имена убийц, подробности их биографий, их поведения на суде. Вся Польша осведомлена о позиции адвокатов и прокуратуры, знает, кто родители убитого. И все это на протяжении полугодия... Потому что это — «наш Томек».

А ведь есть судебные дела покрупнее, с участием известных бандитов. Но посмертная судьба Томека Яворского в центре внимания всей Польши. Процесс заканчивается. На днях должен быть вынесен приговор. В Польше нет смертной казни. Прокурор требует для трех убийц пожизненного заключения.

Польша ждет судебного решения и переживает вместе с родителями Томека Яворского. Потому что это — «наш Томек». Потому что «мы, польский народ», — это не только слова из конституции, слова на бумаге.

«Союзный телевизор»

Белорусские ПО «Горизонт» и НПО «Интеграл» получают поддержку из союзного бюджета России и Беларуси.

Нашим предприятиям будет предоставлено 28 млн. долларов. До начала августовского кризиса предполагалось, что Беларусь получит 34 млн. Специально под программу «Союзный телевизор» создана межгосударственная финансово-промышленная группа «Электронные технологии». С белорусской стороны в нее вошли ПО «Горизонт» и НПО «Интеграл», с российской — ПО «Квант» (Новгород), АО «Московский телевизионный завод «Рубин» и АО «Российская электроника», в которое входят более 30 электронных предприятий. Массовое производство «союзных» телевизоров предполагается начать в 2000 г. В Новгородской телевизору будут называться «Садко-Союз», в Москве — «Рубин-Союз», в Минске — «Горизонт-Союз». Элементную базу будут поставлять НПО «Интеграл» и АО «Российская электроника». Кинескопы до реанимации Воронежского электролампового завода планируется закупать за рубежом. В частности, на «Горизонт» кинескопы поставляют компании *Thomson* и *Samsung*.

Под лозунгом «Сколько можно латать дырки бюджета за счет пострадавших и инвалидов Чернобыля?» Верховную Раду Украины в Киеве 17 ноября 1998 г. пикетировала группа чернобыльцев.

Хусейн обходится Штатам дорого

«Сдерживание» Саддама Хусейна после войны в зоне Персидского залива 1990-1991 годов обошлось налогоплательщикам США в 7 млрд. долл.

Так осведомленные источники в Эль-Кувейте оценивают общую стоимость периодических перебросок американских войск в зону Персидского залива. В данную сумму включены только расходы на перемещения личного состава и боевой техники во время обострений ситуации вокруг Ирака. Издержки же, например, Кувейта на содержание войск США — за размещение, питание, транспорт, медобслуживание, связь здесь не учтены. Только последний кризис стоил США, по предварительным оценкам, 500 млн. долл. Это меньше, чем за февральский раунд конфронтации, когда в регион были переброшены около 45 тыс. американских военнослужащих, 430 боевых самолетов и 34 корабля ВМС. Нарастание военной мощи США в зоне Персидского залива обошлось тогда в 700 млн. долларов. Подготовка к выдворению иракцев из Кувейта в 1990 году и последовавшая за этим война стоили 61 млрд. долл.

Преступники охотятся за ураном

Организованная преступность заинтересована в получении ядерных материалов и, возможно, уже начинает создавать сеть для их противозаконного оборота. Такое мнение высказали участники ежегодного форума «О положении в мире», проходившего в Сан-Франциско.

Как подчеркивалось на этой конференции, собравшей видных государственных и общественных деятелей из разных стран, в число тех, кто желает принять участие в «ядерной игре», входит, например, итальянская мафия. А бывший американский сенатор Алан Крэнстон сказал: «Есть сведения о том, что ядерные вооружения стремятся получить наркосиндикаты, располагающие обширными ресурсами». В известном смысле мы подвергаемся даже большей опасности, чем во времена «холодной войны», отметил он.

Американские специалисты подчеркивают: в последнее время появляется все больше свидетельств того, что в деле контрабанды радиоактивных веществ любители вытесняют настоящие профессионалы, которые охотятся за более опасными материалами — плутонием или высокообогащенным ураном.

Здоровья у президента нет

На здоровье главы государства экономить не принято

Медицинский центр при Управделами президента России — не просто лечебное учреждение. Это Хозяйство — 35 тысяч медработников и obsługi, больницы, поликлиники, дома отдыха, санатории.

Финансовым потокам дверь в президентский Медцентр открыта всегда. Основной поток, разумеется, бюджетный. Вроде бы все правильно, все по закону. Утверждено, профинансировано. Даже с перевыполнением, несмотря ни на какие кризисы. Добавить к этому почти двадцать миллионов долларов на «реконструкцию» сверх предусмотренного бюджета — картина получается радужная. В отличие от траурных тонов «медицины для простых граждан»: ее профинансировали всего наполовину.

Медцентр всегда был у бюджета «на содержании». Но это не единственный источник доходов. Последние годы Медцентр не прочь и «на стороне» подработать. Механизм прост и незамысловат. Несколько разъяснительных писем от Минфина РФ и Управления делами президента — и полный карт-бланш: самим устанавливать цены на медуслуги и путевки, самим аккумулировать средства в Централизованном фонде Медцентра.

Только денег на развитие почему-то все равно не хватает. Приходится «залезать» и во внешние заимствования Российской Федерации. В 1998 году правительство направило 300 миллионов долларов на закупку медоборудования для Управления делами президента. А это — 25% всего финансирования службы здравоохранения России.

Будем дружить, но денег не ждите

Канцлер Германии Герхард Шредер, который на этой неделе побывал в Москве с официальным визитом, заверил Кремль в том, что российско-германские отношения останутся на прежнем уровне.

Однако на новые германские кредиты рассчитывать не приходится. Шредер пообещал: помогать будем, но прежде всего советом. Надо сказать, что «друг Гельмут» был щедрее.

На снимке: Борис Ельцин и Герхард Шредер.

Криминал наступает на компьютерные сети

Из хроники киберпреступлений

Ежегодно от действий хакеров во всем мире страдают сотни компаний и государственных учреждений.

В 1994 году был арестован один из самых знаменитых хакеров Америки Джастин Таннер Петерсен (кличка Агент Кража). Ему удавалось получать конфиденциальную информацию, хранящуюся в компьютерных сетях самых разных компаний и даже залезать в секретные файлы ФБР. Кроме того, Петерсен разработал технологию подключения к телефонным линиям радиостанций, чтобы быстро получать призы, выигранные кем-то в радиовикторинах.

В 1995 году суд английского города Эксетеера приговорил к 18 месяцам тюрьмы хакера Кристофера Пайна. Это был первый человек, осужденный в Великобритании за создание компьютерных вирусов, хотя соответствующий закон был принят в стране еще в 1990 году. Английские хакеры отличались также тем, что, получив доступ к телефонной сети Скотланд-Ярда, использовали ее для международных переговоров за счет британской полиции. Наговорили хакеры ни много ни мало на 1,5 млн. долларов.

В 1995 году был пойман Кевин Митник, американский хакер-легенда. Хакером он стал в десять лет, когда не-

законно подключился к главному компьютеру своей школы. Позже проник в компьютерную сеть Пентагона, ознакомился с секретами системы противозащитной обороны США и делал еще много прочих несуразностей. При этом Митник никогда не искал наживы и безобразничал исключительно для собственного удовольствия.

В 1996 году в Италии 17-летний студент Сиракузского университета взломал компьютеры банков и стратегических объектов некоторых европейских стран и США. Есть данные о том, что он побывал и в российских стратегических компьютерах. Студент объявил себя членом знаменитой своими терактами «Вооруженной фаланги», что впоследствии дало возможность обвинить хакера не только в мошенничестве, но и в терроризме.

В 1997 году хакер Карлос Фелипе Салгадо украл в Интернете номера 100 тысяч кредитных карточек. Власть взяли Салгадо с полицией в тот момент, когда он пытался за 260 тыс. долларов продать добытую информацию агенту ФБР, выдавшему себя за представителя криминальных структур.

В нынешнем году лондонский хакер Бенджамин Пелл добыл информацию о кредитной карточке и последних финансовых операциях поп-звезды Элтона Джона, а затем опубликовал ее в газете *Mirror*. Оказывается, Элтон Джон способен за один день потратить на покупки 527 тыс. фунтов (около 870 тыс. USD).

Одна из самых известных группировок хакеров — MOD. С 1991-го по 1993 год в США шло громкое судебное разбирательство по делу незаконного проникновения хакеров из MOD в компьютеры телефонных компаний и кредитных учреждений. Только фирма *Southwestern Bell* потеряла от этого убытки в 370 тыс. долларов. Все хакеры MOD были моложе 22 лет. В нынешнем году эта же группа проникла в информационную сеть Пентагона и в сеть НАСА. Хакеры заявили, что украденной ими информации вполне достаточно, чтобы перехватить контроль за некоторыми спутниками. Компьютерные воры собираются заработать, продав эти секреты террористам или правительствам других стран.

Ни один из русских хакеров не получил той известности, которая досталась петербуржцу Владимиру Левину. Левин стал знаменит после того, как в 1995 году его аре-

стовали британские спецслужбы по обвинению в краже денег из американского *Citibank*. Аферу с *Citibank* Левин провернул летом 1994 года. Подключившись из Петербурга к компьютерной сети банка и взломав ее защиту, хакер перевел круглую сумму со счетов клиентов *Citibank* своим сообщникам. Левину удалось сделать переводы только на 400 тыс. долларов — затем служба безопасности банка заблокировала доступ к счетам. А проследив пути следования денег по счетам, спецслужбам оказалось несложно вычислить сообщников хакера. Когда кто-либо из них пытался снять деньги со счета, его тут же арестовывали. Всего по делу Левина проходило пять человек, включая его самого. Весной этого года Левина судили — уже в США, которым его выдали британские власти. Левин раскаивался в содеянном и просил суд о снисхождении. Суд приговорил хакера к трем годам тюрьмы.

Последней по времени жертвой хакеров стал Стэнфордский университет. Около 5 тыс. студентов и преподавателей в октябре лишились содержимого своих электронных почтовых ящиков. В том числе и дочь президента США Челси Клинтон, которая учится в Стэнфорде.

Казахстан

Курьезы предвыборной кампании

Глава таможенного комитета — один из кандидатов на пост президента — в ходе телеинтервью бросил в журналиста вазу с цветами.

Председатель Таможенного комитета Казахстана Гани Касымов, последним заявивший о готовности участвовать в выборах президента, учинил скандал во время телевизионного эфира на республиканском канале КТК. Таможенный генерал не сдержался, когда тележурналист задал ему явно провокационный вопрос относительно пристрастия к спиртному: с криком «Вы, я вижу, нуждаетесь в цветах и аплодисментах!» он бросил в ведущего вазу с цветами. Журналисту удалось увернуться, но передачу пришлось срочно закончить.

Канал КТК транслировал видеозапись неподобающего поведения претендента на высший государственный пост во всех информационных выпусках. На пресс-конференции, которую Касымов организовал на следующий день, он опроверг предположения о том, что пользуется услугами того же самого имиджмейкера, что и лидер ЛДПР Владимир Жириновский.

По сообщениям информационных агентств и зарубежной прессы полосу подготовил Михаил ГРИГОРЬЕВ

Беларусь вачыма ўсходніх суседзяў

«Народ издревле нам родной»

Уладзімір АРЛОЎ

Лёс наканаваў Беларусі доўгі стагоддзі жыць пад пільнай увагаю ўсходняга суседа. Ужо напрыканцы XV ст. маскоўскія князі абвясцілі, што ад Смаленска і Полацка да Вільні, Берасця і Горадні — гэта «искони русские» землі. Пасля безліч крывавых канфліктаў і жорсткіх войнаў (у адной з іх — 1654–1667 гадоў — Беларусь страціла палову насельніцтва) мара крамлёўскіх уладароў нарэшце здзейснілася. У выніку трох падзелаў Рэчы Паспалітай на мяжы XVIII і XIX стагоддзяў зямля нашых продкаў апынулася ў кіпцюрах двухгалавага арла.

«Русская правда»

Далейшае развіццё працы «ўз'яднання» (слова «інтэграцыя» тады яшчэ не ўвайшло ў палітычны лексікон) добра вядомае: раздача сотняў тысяч беларускіх сялянаў расійскім памешчыкам, значна большыя ў параўнанні з унутранымі губернямі рэкрэацыйныя наборы, у чатыры—пяць разоў цяжэйшыя падаткі, гвалтоўнае знішчэнне Уніі, забарона нашай мовы ў друку і «высочайша» забарона самай назвы «Беларусь» у афіцыйных дакументах...

Легіёны «ўсходніх вучоных» закліканыя былі давесці самім сабе, свету, а найперш тубільцам, што ніякія яны не ліцвіны, не беларусы, а — цёмныя, папсаваныя пальшчызнаю, але спрадвеку рускія людзі.

Каб «ўсходнім вучоным» было лягчэй выконваць свой дзяржаўны заказ, у анексаваных губернях скасоўвалася дзеянне Статута Вялікага Княства Літоўскага, зацвярджаліся пастановы пра масавае перасяленне ў Беларусь «выходцев из внутренних губерний, которые приносят с собой в сей край, чуждающийся России, наш язык, обычай, приверженность русских к престолу», бязлітасна душыліся нацыянальна-вызвольныя паўстанні, на якія беларусы разам з паякамі і літоўцамі падымаліся пасля «ўз'яднання» тройчы.

Валадары дум тагачаснай «перадавой Расіі» таксама не стаялі ўбаку ад агульнага клопату. Працуючы над сваёй «Русской Правдой», Павел Пестель не забываў адзначыць, што беларусы «должны отказаться от права особой народности». Аляксандр Пушкін у час вызвольнага паўстання 1831 года пісаў у лісце да Вяземскага: «Все это хорошо в поэтическом отношении. Но все-таки их надобно задушить, и наша медлительность мучительна». Мікалай Някрасаў у сваёй сумна знакамітай адзе ўдзімаў «бокал заздравный» не за каго-небудзь, а за самога «миротворца края» Мураўёва-вешальніка.

Зайздрасць асветы

Але будзе памылкаю думаць, што сярод нашых усходніх суседзяў не знаходзілася

Арыштаваны беларускі паўстанец на вуліцах Вільні. Малюнак невядомага аўтара, 1863 г.

людзей, здатных глядзець на Беларусь і яе народ не праз акуляры вялікадзяржаўнага шавінізму, а чыстымі, уважлівымі і спагаднымі вачыма. І тады здаралася дзіва: нібыта спрэс бедны, забіты і непісьменны «Северо-Западный край» ператвараўся ў зусім непадобную да Расіі краіну — са сваёй гісторыяй, з ясна іншым нацыянальным характарам, са сваім ладам жыцця і гаспадарання, з адметнымі традыцыямі, здольнымі нараджаць нечаканыя аналогіі і асацыяцыі.

Не будзем цытаваць ужо шмат разоў тыражаваныя выказванні пра беларускі народ Фёдора Дастаеўскага ці Мікалая Дабралюбава або гнёўныя пратэсты Аляксандра Герцэна супраць азіяцкіх здзекаў з беларусаў-уніятаў. Звернемся да сведчанняў менш вядомых, а часам і зусім забытых, але з гэтае прычыны зусім не менш каштоўных. Перагорнем разам старонкі некаторых архіўных дакументаў і старадаўніх кніг.

Перада мною адна з іх — «Путевые записки русского художника» І.Захарава, выдадзеныя ў 1854 годзе ў Санкт-Пецярбургу. Раскрываю наўздагад: «Надарылася мне быць на кірмашы ў Беларусі. На гэтыя святы з'язджаецца звычайна безліч народу, што танцуе да позняе ночы... Беларускія танцы разнастайныя і вельмі падобныя да неапаітанскай тарантэлы: такія самыя павароты, жвавасць і амаль тыя ж матывы музыкі... Ледзь паспее адна пара закончыць танец, як адразу з'яўляецца другая, і беднаму дудару ўвесь дзень не дадуць ні хвілінкі спакою». Уражлівая натура мастака ўбачыла падабенства нашага Прыдзвіння з Італіяй не толькі ў танцах, але і ў краявідах. «Дзівосны від адкрываўся на Полацк: сабор, манастыр і царква св.Сафіі — разам на схіле гары; на рацэ Дзвіне мільгацелі лодкі з ветражамі і без іх; людзі ў розных уборах... а ў дадатак да гэтай прывабнай карціны — сонца, што, заходзячы, асвятляе рэдзенькія аблачынкі такім спякотным ка-

ларытам, якога мне не даводзілася бачыць і ў Італіі». Апа-вядоўчы пра помнікі полацкага дойлідства, Захараў піша: «Забываеш, што ты не ў сталіцы, а ў павятовам горадзе. Мікалаеўскі сабор — вялізны памераў і надзвычай цікавай архітэктуры; потым — Сафійская царква, з архітэктурай такой лёгкай і вытанчанай, што нельга налюбавацца, дый не дзіўна: кажуць, нібыта дзве гэтыя царквы пабудаваныя па малюнках Мікеланджэла».

Беларускай архітэктурай і гісторыяй быў захоплены суайчыннік І.Захарава мастак і археолаг Дзмітрый Струкаў, які ў 1864 годзе даследаваў сярэднявечныя полацкія падземныя хады-лэхі, дзе сённяшніх гісторыкаў яшчэ, магчыма, чакаюць сенсацыйныя адкрыцці. Абодва падарожнікі з прыемным здзіўленнем адзначалі нечакана высокую, у параўнанні з Расіяй, адукаванасць шляхты і гараджан, пісалі пра «чудоўныя бібліятэкі» і «карцінныя галерэі са шматлікімі арыгінальнымі палотнамі», сустрэкаў іх і ў беларускіх маёнтках.

Гэтыя назіранні, між іншым, знаходзяць сваё пацверджанне ў датаваным 1840 годам дакладзе віцебскага генерал-губернатора расійскаму міністру ўнутраных спраў: «Высший круг дворянства вообще отличается тою образованностью, которая в некоторой степени уравнивает все просвещенные сословия Европы; дворянство среднего разряда также довольно образованно...». І, разам з тым, «прямая искренняя приверженность к правительству и самостоятельные достоинства русского характера встречаются весьма редко и служат исключением»...

Беларускі характар

Характарыстыка беларускага нацыянальнага характару, якую можна знайсці ў выдадзеным на пачатку нашага стагоддзя IX томе «Полного географического описания нашего отечества», на наш погляд, адрозніваецца пэўным схема-

тызмам і імкненнем аўтараў не выходзіць за межы афіцыйных устаноў. Мяркуюць самі: «Беларус вылучаецца гасціннасцю, схільнасцю да веселасці і даверлівасцю, хоць яе можна і не адразу здабыць. Адсутнасць злапомянскасці ў беларуса адразу кідаецца ў вочы кожнаму, хто з ім сутыкаецца. Наогул ён мае натуру рахманую (кроткую)».

Аднак устрымаемся ад уласных удакладненняў і дазволім зрабіць некаторыя з іх Івану Буніну, прычым, каб пазбегнуць розначытанняў, цытату падамо ў арыгінале. У 1912 годзе выдатны рускі пісьменнік пісаў: «Гостил, между прочим, у А.С. Черемнова, в северной части Витебской губернии. Громадный лесной край, необычайно интересный в бытовом отношении. Мне довелось очень много ходить пешком, вступать в непосредственные отношения с местными крестьянами, присматриваться к ним, изучать их язык. У крестьян этой полосы, по-моему, в наиболее чистом виде сохранились неиспорченные черты славянской расы. В них видна порода. Да и живут они хорошо, далеко не в тех ужасных некультурных условиях, как наш мужик в средней России».

Дзве лічбы

А завяршыць гэтыя нататкі хацелася б толькі дзвюма лічбамі з матэрыялаў першага ўсерасійскага перапісу 1897 года. Сярэднеімперскі паказчык пісьменных ва ўзросце ад 9 да 44 гадоў складаў 28 працэнтаў, а ў беларускіх губернях (дзе на той час царскімі ўладамі ўжо даўно былі зачыненыя ўсе вышэйшыя навучальныя ўстановы) — 32,6%. Адрасуем гэтыя лічбы найперш аўтару адной, ці то архіславянскай, ці то неабальшавіцкай маскоўскай газеткі, які з нагоды чарговых угодкаў «Великого Октября» беспардонна пудрыў чытачам мазгі, сцвярджаючы, што «до 1917 года в России было 28 процентов грамотных, а в Белоруссии — в три раза меньше»...

Даты і лёсы

20 лістапада

1648. Вялікім князем літоўскім і польскім каралём быў абраны Ян Казімір Ваза, які меў таксама фіктыўны тытул караля Швецыі. Ягоную эпоху гісторыкі называюць «дваццацігадовай смутай» або «патопам» з прычыны бясконцых войнаў са шведамі, маскоўцамі і казакамі.

1818. Сімон Балівар абвясціў незалежнасць Венесуэлы ад Іспаніі.

1925. Нарадзіўся Роберт Кенедзі, малодшы брат прэзідэнта Джона Ф.Кенедзі. Пасля забойства брата Роберт, былы міністр юстыцыі ЗША і сенатар ад штата Нью-Йорк, выставіў на прэзідэнцкіх выбарах 1968 г. сваю кандыдатуру, але таксама быў забіты падчас сустрэчы з выбаршчыкамі.

1969. Бразільскі футбаліст Пеле забіў свой тысячны гол. Для знакамітага форварда гэта быў ягоны 909-ты матч.

21 лістапада

Сусветны дзень прывітанняў. Адзначаецца з 1973 г. па ініцыятыве амерыканцаў братоў М. і Б.Макормікаў: яны меркавалі, што прывітанні паслабляюць напружанасць у міждзяржаўных і міжасабовых адносінах.

1694. Нарадзіўся Вальтэр (на здымку) (сапраўднае імя — Франсуа-Мары Аруэ), французскі пісьменнік і філосаф-асветнік.

1783. У неба над Парыжам узняўся ў свабодным палёце першы паветраны шар з пасажырамі (раней мангальф'еры ўзляталі прывязаныя тросам да зямлі). Франсуа дэ Разье і маркіз д'Арланд узняліся на 450 м і праляцелі над усім Парыжам 8,5 км.

1843. Англічанін Томас Хэнкак запатэнтаваў вулканізаваную гуму. Дарэчы, яшчэ раней — у 1825 г. — ён стварыў першыя надзіманыя шарыкі для дзіцячых гульняў.

1893. У Мінску нарадзіўся выбітны мастак і тэарэтык авангарднага мастацтва Уладзіслаў Стрэмінскі — паплегнік Малевіча і адзін з бацькоў польскага авангарда. Асноўная ідэя: усе элементы паверхні карціны маюць аднолькавую каштоўнасць.

1898. Нарадзіўся найбольш вядомы пасля Далі мастак-сюррэаліст Рэне Магрыт. У пачатку кар'еры зарабляў грошы, малюючы кветкі на фабрыцы па вытворчасці шпалераў і перанёс гэты стыль у жывапіс: нават неба на ягоных палотнах нагадвае велізарныя фоташпалеры.

1926. У Віцебску адчыніўся Другі беларускі дзяржаўны тэатр (цяпер — імя Я.Коласа).

1938. Кіраўнік КПБ Панамарэнка накіраваў Сталіну данос на «прафашысцкіх» беларускіх пісьменнікаў — Коласа, Купалу, Броўку, Глебку, Крапіву, Бядулю ды інш. Саюз пісьменнікаў Беларусі ён назваў «штабам нацфашысцкай прапаганды». Панамарэнка прасіў прысπεшыць санкцыю на арышт кіраўнікоў СПБ. Нечакана для ўсіх Сталін замяніў «ордэры на ордэны»: у лютым 1939 г. сем «ворагаў народа і агентаў дэфензівы» атрымалі па ордэне. Купала надрукаваў у «Советской Белоруссии» падзяку: «С гордостью я чувствую, что мою творческую работу оценил великий вождь товарищ Сталин».

22 лістапада

1869. Нарадзіўся Андрэ Жыд (на здымку), французскі пісьменнік, Нобелеўскі лаўрэат 1947 года.

1913. Нарадзіўся вядомы англійскі кампазітар Бенджамэн Брытэн. За выдатную музыку быў узнагароджаны ў 1976 г. тытулам пажыццёвага пэра каралеўства.

1916. Амерыканскі пісьменнік Джэк Лондан скончыў жыццё самагубствам.

1917. У Канадзе створаная Нацыянальная хакейнай ліга (НХЛ).

1963. У Даласе быў застрэлены прэзідэнт ЗША Джон Ф.Кенедзі. Паводле афіцыйнай версіі, забіў яго псіхічна неўраўнаважаны Лі Харві Освальд, які перад гэтым пэўны час жыў у Мінску.

1990. Прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Маргарэт Тэтчэр абвясціла пра сваю адстаўку. Прычынай гэтага было тое, што «жалезная лэдзі» прайграла ў першым туры выбараў лідэра кансерватыўнай партыі.

1996. Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі С.Шарэцкі і старшыня Канстытуцыйнага суда В.Ціхіня падпісалі Пагадненне аб канстытуцыйнай рэформе з прэзідэнтам краіны А.Лукашэнкам. Гарантамі пагаднення выступілі кіраўнікі ўрада і парламента Расіі В.Чарнамырдзін, Г.Селязнёў і Я.Строеў. Дзякуючы гэтаму прэзідэнт Лукашэнка ўратаваўся ад імпічменту.

23 лістапада

1889. У Сан-Францыска ў салуне *Palais Royal* быў усталяваны першы музычны аўтамац.

1906. У Вільні пачала выходзіць другая пасля «Нашай долі» беларуская штотыднёвая газета «Наша Ніва». У рэдакцыйным артыкуле было заяўлена, што газета будзе служыць «усяму пакрыўджанаму беларускаму народу». Галоўнае месца адводзілася праблемам нацыянальна-культурнага адраджэння. За першыя тры гады існавання газета змясціла 960 артыкулаў з 489 беларускіх вёсак, надрукавала 246 вершаў 61 паэта і 91 апавяданне 36 аўтараў. У 1910 г. яна мела 636 падпісчыкаў у 330 гарадах і вёсках Беларусі.

1988. Вялікі японскі барэц сумо Чыёнафудзі па мянушцы Воўк стаў пятым за ўсю гісторыю гэтага старажытнага спорту атлетам, які здабыў 50 перамогаў запар і быў узнагароджаны прыжыццёвым помнікам.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

НАВИНЫ

20 лістапада 1998 г., № 125 (517)

ПАНЯДЗЕЛАК

23 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Добroe утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.00 Новости. 08.10 Резонанс. 09.15 Телебарометр. 09.30 Потребительская корзина. 09.45 «Сегодня с вами...» Президент Белорусской гильдии актеров кино С.Суховей. 10.20 Здоровье. 10.45 Премьера песни. 11.15, 18.05 «Доктор Финли». Х/ф. 1-я с. 12.05 Теленавигатор. 12.25 «А музыка звучит...» 13.15 «Тема». Х/ф. 15.10 Видеокурс немецкого языка. 15.30 ТВ — школе. «Моя Родина — Беларусь». 4-й класс. «Полочское княжество — первое государство на белорусской земле». 15.50 Остров вдохновения. 16.05 Мультфильмы. 16.25 Регион. 17.10 Концертный сезон. 17.40 Гости в дом. 19.15 «Сегодня с вами...» Директор школы-интерната N 3 г.Минска В.Сексеев. Ч.1-я. 19.50 Третий тайм. 20.25 «Понедельник с «Христотором». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Бело-

русский хит-парад. 22.00 «Торговка и поэт». Х/ф. 23.35 Телевизионный Дом кино. 00.10 «Студенческий калейдоскоп».

ОРТ
16.00 «Жестокий ангел». 17.00, 22.25 Новости. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.05 «Человек в маске». 18.45 «Тени исчезают в полдень». Х/ф. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Погода. 20.50 «Охотники за сневидениями». Х/ф. 21.40 «Взгляд». 22.45 «Капитанская дочка». Х/ф. 00.35 Программа передач.

РОССИЯ
06.00, 08.30, 08.50 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.45 Дежурная часть. 08.35 Телеигра «Программа передач». 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Океан». Х/ф. 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 «Первые поцелуи». Х/ф. 16.30 «Башня». 17.00 Компьютер. 17.15 «Жизнь Клим Самгина». Х/ф. 18.35 История одного события. 19.35 Подробности. 19.45 Любовь с первого взгляда. 20.10 «Парень и его собака». Х/ф. 21.50 «Жара в Лос-Андже-

лесе». Х/ф. 23.30 Неделя высокой моды в Москве. 23.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Русалочка». Х/ф. 08.45 Век нынешний и век минувший. 09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Прощание». Х/ф. 10.10 Поклонникам Терпсихоры. 10.20 «Шекспир. XX век». 11.00 «Обзор жизни». 11.40 Откуда музыка берется? 11.55 «Уходя, оглянись». 12.15 «Равняется четырем Франциям». Спектакль. Ч.1-я. 13.45 «Кто мы?». 14.10 С.Прокофьев. «Симфония-концерт для виолончели с оркестром». 14.50 «Коллекция». 15.05 «Ветер жатвы». Х/ф. 15.55 «Лукоморье». 16.15 Живое дерево ремесел. 16.20 «Апокриф». 16.50 «Без визы». 17.05 «2003». 17.10 «Кумиры». 17.40 «Мир авиации». 18.05 «15-й подъезд». 18.35 Док. фильмы. 19.20 Чудо-сказка. 19.50 «Путешествия по выставке». 20.15 «Ю.Темirkanов. Импрoвизация на тему... из разного». 20.45 После новостей... 21.05 «Прощание». Х/ф. 1-я с. 22.10 «Звезды в Кремле». 22.35 Разговор с фотографией.

НТВ

05.00 Сегодня утром. 08.10 «Ее звали Никита». Х/ф. 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 Вечера в «Итогах». 10.15 Куклы. 10.30 Итого. Ночной разговор. 11.20 «Старый телевизор». 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10, 22.30 Сегоднячко. 15.15 «Золотые крылья Пенсаколы». Х/ф. 16.00 «Сегоднячко». Красная стрела. 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 18.55 «Голографический человек». Х/ф. 20.35 «Итого». 21.40 «Скорая помощь». Х/ф. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Футбольный клуб.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00, 19.20 «Менты. Улицы разбитых фонарей». Д-17. 09.55 «Строгий юноша». 11.35 «Ожидание полковника Шалыгина». 12.55 «Роковой выстрел». 13.25 «Сирота казанская». 14.45, 16.00 «Государственная граница». 17.10 «Стрекоза». 18.45 «Лаборатория». 20.10 «Третий дубль». 2 серии. 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.30 «Вторая возможность». 6-я с. Д-13. 10.20 «Игрушки». С. 12.20 «Самый великий любовник в мире». Д-13. 13.45 «Чужой 3». Д-17. 15.40 «Цель - президент». Д-17. 17.15 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 18.00 «Джанго». Д-17. 19.30 «Пять ударов сердца». Д-17. 21.30 «Ночное видение». Д-17. 23.10 «Двое в дороге». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00 Еще неделя позади... 06.30, 14.10 Урок бодибилдинга. 06.45, 11.10 Аэробика. 07.10 Шахматное обозрение. 07.40 «Щит и мяч». 08.10 Power week - неделя НХЛ. 09.10 Футбол. Чемпионат Италии. 11.00 Новости. 11.35 Ретроспектива финалов Кубка Стэнли. 14.00 Новости. 14.25 Хоккей. Чемпионат НХЛ. «Ванкувер Кэнакс» - «Детройт Ред Уингз». 16.40 Удивительные игры народов мира. 17.10 Тайский бокс. 17.55 Фан-клуб американского футбола. 18.25 Футбол. Чемпионат Германии. 19.25 Хроника недели. 19.55 Новости. 20.05

Программа передач. 20.10 Большой ринг. 21.25 «Железный фактор». 21.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Эвертон» — «Ньюкасл». В перерыве: 22.50 Новости.

МУЗЫКА

07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виришами, сказками и новостями от театра «Квартет И». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «Большая любовь Бальзака». Х/ф. 19.45 Уроки для Евы. 20.15 Вечерница. 20.30 «Камо Грядеши!». Х/ф. 21.30 Сцена Европы. 22.00 «Разорванный круг». Х/ф.

Примечание:

С — фильмы, рекомендованные для семейного просмотра. Д-13 — фильмы, просмотр которых не рекомендован лицам моложе 13 лет. Д-17 — фильмы, просмотр которых не рекомендован лицам моложе 17 лет.

АҮТОРАК

24 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.50 Новости. 08.10 «Сегодня с вами...» Директор школы-интерната N 3 г.Минска В.Сексеев. Ч.1-я. 08.45 Потребительская корзина. 09.10 ТВ — школе. «Моя Родина — Беларусь». 4-й класс. «Полочское княжество — первое государство на белорусской земле». 09.30 Четвертое измерение. 09.55 «Навстречу». 10.30 «Острожник и розы». Телеочерк. 11.10, 18.00 «Доктор Финли». 2-я с. 12.05 Туробъектив. 12.25 Бездельник. 13.10 «Земляки. 14.05 Автопарк. 14.15 Телевизионный Дом кино. 14.40 «Макаенка, 9». 15.15 Видеокурс английского языка. 15.40 ТВ — школе. География. 9-й класс. Население Беларуси. 16.10 Музыкальный антракт. 16.25 Уроки Н.Новожиловой. 17.10 «В каждой хате живет домово́й». Д/ф. 17.30 Многоголосие. 19.15 «Сегодня с вами...» Директор школы-интерната N3 г.Минска В.Сек-

сеев. Ч.2-я. 19.50 Музыка без границ. 20.25 «Спикер-хата». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 «Гладиатор по найму». Х/ф. 23.30 Международные спортивные новости. 00.00 КВН.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 08.15, 16.00 «Жестокий ангел». 09.15 «Взгляд». 10.00 Смехопанорама. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 «Вместе». 14.15 «Новые приключения Синдбада». Х/ф. 14.50 Счастливый случай. 15.35... До шестнадцати и старше. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.05 Тема. 18.45 «Тени исчезают в полдень». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Погода. 20.50 «Девчата». Х/ф. 22.30 Хоккей. Евролига. «Динамо» (Москва) — «Цук» (Швейцария). 00.50 Программа передач.

РОССИЯ

06.00, 08.30, 08.50 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.45 Дежурная часть. 08.35 «Программа передач». 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Океан». Х/ф. 09.45

Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Сказочный подлник. 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Башня». 17.00 Компьютер. 17.15 «Жизнь Клим Самгина». 18.35 История одного события. 19.35 Подробности. 19.45 «Аншлаг». 20.20 «Три тополя на Плющихе». Х/ф. 21.50 «Пси фактор». 23.30 Неделя высокой моды в Москве. 23.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 Док. фильмы. 08.10 Пина Баути и другие. 08.45 Век нынешний и век минувший. 09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05, 21.05 «Прощание». Х/ф. 2-я с. 10.15 Борис Пастернак. «Второе рождение». 11.00 «Мир авиации». 11.35 «Равняется четырем Франциям». Спектакль. Ч.2-я. 12.40 «Несутная мудрость бытия». 12.55 «Елена Прекрасная». 13.45 Программа передач. 13.50 «Российский курьер». 14.30 «Кто там...» 15.05 «Ветер жатвы». 16.00 «Лукоморье». 16.20 Время, портреты, судьбы. 16.35 Живое де-

рево ремесел. 16.40 Академия спорта. 17.05 «2003». 17.10 Ортодокс. 17.25 Ноу-хау. 17.35 «Лики истории». 18.05 Док. фильмы. 19.10 Чудо-сказка. 19.50 «Шекспир. XX век». 20.45 После новостей... 22.15 «Из концертного зала». 22.40 «Про метели». Отсветы.

НТВ

05.00 Сегодня утром. 08.10, 21.40 «Скорая помощь». 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 Герой дня без галстука. 09.40 Устами младенца. 10.05 Своя игра. 10.30 «Русский век». 11.20 «Старый телевизор». 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10, 22.30 Сегоднячко. 15.15 «Золотые крылья Пенсаколы». 16.00 «Сегоднячко». 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 19.00 «Табур уходит в небо». Х/ф. 20.40 Куклы. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Футбольный клуб.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00, 20.50 «Менты. Улицы разбитых

фонарей». Д-17. 09.55 «Стрекоза». 11.30 «Лаборатория». 12.05 «Третий дубль». 2 серии. 14.40 «Фотограф». 14.50, 16.00 «Государственная граница». 17.05 «Захват». 18.20 «Иван Федоров». 2 серии. 21.40 «Ченч». 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.20 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 10.20 «Ночное видение». Д-17. 12.00 «Пять ударов сердца». Д-17. 14.00 «Двое в дороге». Д-13. 15.50 «Джанго». Д-17. 18.05 «Свести меня с ума». Д-13. 19.50 «Приключения Форда Фэирлейна». Д-17. 21.30 «Черный мотоциклист». Д-17. 23.05 «Джанго снова наносит удар». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00 Программа передач. 06.05, 14.10 Урок шахмат. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.45 Хроника недели. 07.15 Футбол. Чемпионат Англии. «Эвертон» - «Ньюкасл». В перерыве: 08.00 Новости. 09.10 Футбол. Чемпионат Германии. 10.10 Тай-

ский бокс. 11.00 Новости. 11.35 Снукер. 14.00 Новости. 14.25 «Железный фактор». 15.00 Фан-клуб американского футбола. 15.30 Шахматное обозрение. 16.00 Гольф. 16.55 Американский футбол. Матч чемпионата NFL. «Нью Ингленд Патриотс» — «Майами Долфинс». 19.10 «Спорт и...» 19.30, 23.10 Футбол. Чемпионат Испании. 20.00 Новости. 20.10 Программа передач. 20.15 Футбол. Чемпионат Англии. 21.10 Футбол. Чемпионаты Бразилии. 23.00 Новости. 23.40 «Спорт и...»

МУЗЫКА

07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виришами от театра «Квартет И». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «Если наступит завтра». Х/ф. 19.45 Уроки для Евы. 20.15 Вечерница. 20.30 «Тени исчезают в полдень». 21.45 Афиша. 22.00 «Матфей». Х/ф.

СЕРАДА

25 ЛІСТАПАДА

БТ
06.30, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.40, 23.55 Новости. 08.10 «Сегодня с вами...» Директор школы-интерната N 3 г.Минска В.Сексеев. Ч.2-я. 08.45 Потребительская корзина. 09.10 ТВ — школе. География. 9-й класс. Население Беларуси. 09.40 Видеокурс английского языка. 10.05 Многоголосие. 10.35 Мультфильм. 11.10, 18.00 «Доктор Финли». 3-я с. 12.05 Компьютерный полигон. 12.25 «А музыка звучит...» 13.10 Видимо-невидимо. 14.10 Музыкальный салон с Э.Езерской. 14.40 Параграф. 15.10 Видеокурс немецкого языка. 15.30 «5 х 5». 16.00 Пограничье. 16.30 Судьба моя и надежда. 17.10 «Адрес любви». 17.25 «Сегодня с вами...» Доктор народной медицины В.Милько. 19.00 Баскетбол. Чемпионат Европы. Беларусь — Израиль. 20.45 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 «Славянский базар в Витебске-98».

Открытие. Ч.1-я. 23.40 «Киностружка». 00.05 Дневник V Международного кинофестиваля стран СНГ и Балтии «Листопад-98». 00.20 Королевская охота. 00.50 Темная комната.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости. 08.15, 16.00 «Жестокий ангел». 09.15 Тема. 09.55 В мире животных. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 «Вместе». 14.15 «Новые приключения Синдбада». 14.50 Зов джунглей. 15.15 Детские анекдоты. 15.35... До шестнадцати и старше. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.05 Человек и закон. 18.45 «Тени исчезают в полдень». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Погода. 20.50 «Ва-банк II, или Ответный удар». Х/ф. 22.25 «Служба спасения».

РОССИЯ

06.00, 08.30, 08.50 Доброе утро, Россия. 08.15, 18.30, 22.45 Дежурная часть. 08.35 «Программа передач». 08.55 Товары — почтой. 09.00 «Океан». 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 «Первые поцелуи».

16.30 «Башня». 17.00 «Жизнь Клим Самгина». 18.35 История одного события. 19.35 Подробности. 19.45 Сам себе режиссер. 20.20 «Я сама». Х/ф. 21.45 «Агата Кристи. Пуаро». 23.30 Неделя высокой моды в Москве. 23.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 Док. фильмы. 08.30 Ноу-хау. 08.45 Век нынешний и век минувший. 09.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05, 21.45 «Начало неведомого века». 10.20 Академия спорта. 10.40 Шекспир. XX век». 11.40 Просцениум. 12.40 И.Стравинский. «Игра в карты». 13.00 «Русское искусство». 13.45 «Рядом с тобой». 14.05 «Без визы». 14.20 «Осенние портреты». 14.45 Сцены из оперы «Мазепа». 15.05 «Ветер жатвы». 15.50 «Лукоморье». 16.10 Живое дерево ремесел. 16.15 «Беседы о русской культуре». 17.05 «2003». 17.10 Шедевры мирового музыкального театра. 17.40 Боярский двор. 18.10 Док. фильмы. 19.10 Чудо-сказка. 19.50 «Тайны портретного фойе». 20.15 С.Рахмани-

нов. Вариации на тему Ф.Шопена. 20.45 После новостей... 21.05 «Последний автограф». 21.25 Два Владимира в поисках света.

НТВ

05.00 Сегодня утром. 08.10 «Скорая помощь». 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 «Белый взрыв». Х/ф. 10.30 Мультфильм. 10.40 «Среда». 11.20 «Старый телевизор». 13.25 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.10 Сегоднячко. 15.15 «Золотые крылья Пенсаколы». 16.00 «Сегоднячко». 16.35 «Доктор Куин, женщина-врач». 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.35 Футбол. Лига чемпионов. «Спартак» (Москва) — «Штурм» (Австрия). 20.35 Герой дня. 21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Интер» (Милан) — «Реал» (Мадрид). 23.35 Сегодня в полночь. 00.00 «Баики из склепа». 00.20 Дневник Лиги чемпионов.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00, 20.20 «Менты. Улицы разбитых

фонарей». Д-17. 09.55 «Захват». 11.10 «Иван Федоров». 2 серии. 13.40 «День ангела». 14.55, 16.00 «Государственная граница». 17.15 «Разжалованный». 17.45 «Триптих». 18.55 «Цветы луговые». 21.10 «Псы». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.20 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 10.20 «Джанго снова наносит удар». Д-17. 11.50 «Приключения Форда Фэирлейна». Д-17. 13.30 «Черный мотоциклист». Д-17. 15.10 «Свести меня с ума». Д-13. 18.05 «Тень сомнения». Д-17. 19.50 «Дорожное нарушение». Д-17. 21.25 «Голубая пустыня». Д-17. 23.00 Фильм-загадка.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

06.00 Программа передач. 06.05, 14.35 Урок настольного тенниса. 06.20, 11.10 Аэробика. 06.45 «Спорт и...» 07.05 Футбол. Чемпионат Англии. 08.00 Новости. 08.10 Футбол. Чемпионат Испании. 08.40 Американский футбол. Матч чемпионата NFL. «Нью Ингленд Патриотс» — «Майами Долфинс». 11.00 Новости. 11.35 Снукер.

14.25 Новости. 14.50 «Вечер в Парижском дворце «Берси». 16.10 Футбол. Чемпионат Италии. 17.00 «Щелчок». 17.30 Перед 5-м туром группового турнира Лиги чемпионов по футболу. 18.05 Футбол. Лига чемпионов. «Спартак» (Москва, Россия) - «Штурм» (Грац, Австрия). 20.35 Новости. 20.45 Программа передач. 20.50 Удивительные игры народов мира. 21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Интер» (Милан, Италия) - «Реал» (Мадрид, Испания). 23.35 Новости. 23.45 Футбол. Лига чемпионов. «Динамо» (Киев, Украина) - «Панатинаикос» (Греция).

МУЗЫКА

07.00, 08.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виришами от театра «Квартет И». 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

18.00 Программа К.Копланда. 18.30 Веселые мелодии. 18.45 «Если наступит завтра». Х/ф. 19.45 Уроки для Евы. 20.15 Вечерница. 20.30 «Фирма». Х/ф. 21.45 Музпарад. 22.00 «Скорость». Х/ф.

ЧАЦВЕР

26 ЛІСТАПАДА

БТ
15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости. 15.10 Видеокурс английского языка. 15.35 ТВ-школе. Белорусская литература. 7-й класс. Сергей Граховский. «Человеку нужна не слава...» 16.05 Мультфильм. 16.15 Окружающий мир. 16.45 Потребительская корзина. 17.15 «Между прошлым и будущим». 17.40 Педагогический экран. 18.15 Баскетбол. Международный турнир памяти В.Рыженкова. Юниоры. Беларусь — Украина. 2-й тайм. 19.15 «Сегодня с вами...» Председатель правления Белорусского фонда социальной защиты бывших военнослужащих В.Прокопович. 19.50 Криминальная хроника. 20.10 Сделано в Беларуси. 20.30 «Марсово поле». 20.45 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 «Славянский базар в Витебске-98». Открытие. Ч.2-я. 23.20 «Крок».

00.05 Акколада.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.25 Новости. 08.15, 16.00 «Жестокий ангел». 09.15 Человек и закон. 09.55 Клуб путешественников. 10.50 Домашняя библиотека. 11.

АФІША

Жывуць жа людзі!

Сёння, 20 лістапада, у канцэртнай зале «Мінск» пройдзе праграма «Жывуць жа людзі», якую прывёз на гастролі ў беларускую сталіцу маскоўскі пісьменнік-сатырык Сямён Альтаў. Па тэлевізійных выступленнях Альтава ўсім вядомая ягонае змрочная іронія, так што не варта чакаць ад яго расповяду пра тых людзей, што сапраўды добра жывуць. Як заўсёды, нашая публіка будзе смяяцца над сабою. Кошт квіткоў — ад 500 да 900 тысяч рублёў.

Аўтар шматлікіх магнітаальбомаў Сяргей Чыгракоў і ягоны творчы калектыў «Чыж і К» выступаюць у канцэртнай зале «Мінск» 21 лістапада. Назва праграмы адпавядае бесшабашнай манеры песень і аранжыровак Чыжа — «Няма чаго губляць». А вось апантым прыхільнікам гурта «Чыж і К» давядзецца згубіць не менш як мільён беларускіх рублёў — квіткі на канцэрт прадаюцца за 1.100.000—1.600.000.

Яшчэ адна гастралёрка, Надзея Кадышава, разам са сваім гуртом «Золотое кольцо» дасць канцэрт у зале «Мінск» 22 лістапада. Афішы абяцаюць «суперзвук, соболя і жемчуга», прадаўцы квіткоў просяць ад 300 да 1.500 тыс. рублёў.

Выканаўца аднаго з самых назойлівых шлягераў апошняга часу, пра хлопчыка, які хоча ў Тамбоў, — Мурат Насыраў — прыедзе да нас з канцэртамі 25 лістапада. Гэтае попс-шоу адбудзецца ў Доме афіцэраў. Тым, хто хоча

ў Тамбоў разам з Насыравым, давядзецца заплаціць за квіткі мінімум 300 тысяч рублёў, максімум — 1 мільён 400 тысяч.

Застаецца дадаць, што ўсе вышэйпамянёныя гастралёры будуць пачынаць свае выступленні а 19-й гадзіне вечара.

Лістапад – час кінафестывалю

З 21 па 28 лістапада ў Мінску пройдзе чарговы кінафестываль краінаў СНД і Балтый «Лістапад. Мінск-98». Прагляды адбудуцца ў трох сталічных кінатэатрах — «Кастрычнік», «Перамога» і «Цэнтральны». Праграма даволі вялікая і разнастайная, праўда, пераважаюць творы расійскіх кінематаграфістаў, а ўсе іншыя краіны-ўдзельніцы фестывалю (балтыйскія краіны, Украіна, Арменія, Малдова) прывялі ў Мінск толькі па адным сваім фільме. Затое расійскае кіно прадстаўленае гучнымі імёнамі К.Шахназарава, Д.Месхіева, бацькі і сына Тадароўскіх. Новую работу паказа і папулярны рэжысёр дзіцячага кіно У.Грамыткаў. Беларусь на фестывалі будучы прадстаўляць кінастужкі «Маленькі баяц» і «Забіць ліцадзея» (абедзве былі створаныя яшчэ ў 1997 г.).

Тэатры

Тэатр «Зніч» запрашае паглядзець 20 лістапада а 18-й гадзіне спектакль пра Максіма Багдановіча «У краіне светлай, дзе я ўміраю», 23 лістапада ў 18:40 — монаспектакль Галіны Дзягілевай

«Віленскія мроі», 30 лістапада а 19-й гадзіне адбудзецца імпрэза «Зорка спагады» з удзелам паэта Рыгора Бардуліна, барда Алеся Камоцкага і артыста Вячаслава Галузы. Спектаклі тэатра «Зніч» праходзяць у Чырвоным Касцёле.

У тэатры імя Янкі Купалы 20 лістапада пройдзе «Інтымны тэатр Міровіча», 21-га — «Парфен і Аляксандра», 22-га — «Смех лангусты» (на Малой сцэне), а 24, 25 і 26 лістапада можна паглядзець «Князя Вітаўта».

Рускі тэатр прапануе 20 і 21 лістапада паглядзець камедыю з жыцця людзей і багоў «Амфітрыён». У Тэатры-студыі кінаакцёра 21 і 22 лістапада пройдзе «Апошняя жанчына сеньёра Хуана», а 24 і 25 лістапада — «Мы ідзем глядзець «Чапаева». Тэатр «Вольная сцэна» запрашае тых, хто не паспеў пабачыць новую пастаноўку «Бот і яго шкарпэтка» — імпрэзу зноў пакажуць 24 лістапада ў 11:00. Таксама на «Вольнай сцэне» — «Дзіця з Батлеема» (25 лістапада) і «Апошняя пастараль» (26 лістапада).

Балет А.Хачатурана «Спартак» можна паглядзець у Тэатры оперы і балета 20 лістапада. 21-га тут пройдзе опера «Чыо-чыо-сан», у нядзелю 22-га — дзіцячая опера «Чароўная музыка» (раніца) і балет «Спячая прыгажуня» (вечар), 24-га — славетная опера Жоржа Бізэ «Кармэн», 25-га — балет «Раймонда», 26-га — опера «Князь Ігар».

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Иметь осиную талию не самое важное. Специалисты считают, что более привлекательной женщину делает гордая осанка и стройный силуэт.

Австралия строит свой Биг Бен

В австралийском городе Мельбурне начали возводить самое высокое здание в мире.

560-метровый небоскреб будет на 100 метров выше, чем нынешний рекордсмен — двойная башня Петронас-Тауэрз в малайзийской столице Куала-Лумпуре. По расчетам авторов проекта, на его реализацию уйдет пять лет и 2,5 миллиарда австралийских долларов. Затраты обещают окупиться: две известные в мире сети бтелей хоть сегодня готовы занять 22 этажа здания. Остальные этажи потихоньку разбирают под офисы, конференц-залы, кафе и рестораны. Но главные амбиции компании Гролло, которая затеяла это строительство, заключаются в том, чтобы сделать постройку национальной эмблемой континента, страны и города. Вроде Эйфелевой башни, Биг Бена или египетского Сфинкса.

Белые медведи на грани вымирания

Представители организации «Гринпис», возвратившиеся из экспедиции в канадскую Арктику, предупреждают, что белые медведи могут стать одной из первых жертв так называемого парникового эффекта. В связи с потеплением климата паковый лед, на котором концентрируются тюлени, тает так быстро, что эти животные, составляющие основной источник пищи для белых медведей, становятся для них недоступными.

Шедевры остаются в Америке

В Нью-Йорке прошли торги в аукционном доме Сотбис.

На этот раз основными покупателями были ценители искусства импрессионистов и модерн-Арта. Жемчужинами торгов стали картины Амадео Модильяни «Портрет Жанны Эбют Эрн» и «Вид через сосны» Поля Сезанна.

Эти шедевры давно находятся в частных коллекциях в Соединенных Штатах. Купили их также американцы, то есть картины не покинули территорию США. За бесценное творение Модильяни было заплачено 13 миллионов 750 тысяч долларов США.

По сообщениям информационных агентств

Анекдоты

***
Отец проверяет тетрадку маленького сына:
— Почему ты так неровно пишешь крючочки?
— Это не крючочки, папа, это интегралы.

***
Две мыши разговаривают:
— Ты представляешь, я такого потрясающего мыша вчера встретила! У него такая гладкая шерстка, такие пышные усы и такой длинный хвост! А на спинке два крыла.

— Так это же нетопырь!!!
— Да-а-а? Нетопырь??? А говорил, что летчик!

***
— Рабинович, как вы посмели, заполняя анкету, в графе «Иждивенцы» написать «государство»?!

***
Записи в историях болезни:
1. Больной был обследован, был прооперирован, был хорошим товарищем...

2. После приема лекарств умерший почувствовал легкое недомогание.

3. Больной повел себя плохо, почему и был прооперирован второй раз.

***
Картинка времен кризиса:
Пробирается мужик по квартире, заставленной мешками с продовольственными запасами. Шаг ступил — на него мешок сахара упал, выбрался, тут же мешок с мукой его придавил. Вылез — на голову бутылку с подсолнечным маслом свалилась. Взыл:
— И когда же закончится он, этот голод!!!!

СУБОТА

28 ЛІСТАПАДА

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00 «Возможно, они сошли с ума». 08.30 Континент. 08.45 Потребительская корзина. 09.00, 15.00 Новости. 09.10 «Поехал поезд в Бульбар». Х/ф. 10.15 Здоровье. 10.40 Сущность. 11.15 Столица. 12.10 «Все нормально, мама!» 12.40 Око. 13.00 «Хемингуэй». Х/ф. 13.55 Познай себя. 14.20 Телепорт. 15.10 Телебом. 16.05 Мультфильмы. 16.35 Вершина мира. 17.00 «Праздник в Новогрудке». 17.35 «Это моя работа». 18.10 «Освободите Вилли-3». Х/ф. 19.40 Из достоверных источников. 20.05 «Карамболь». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 «Кара небесная». Х/ф. 23.20 Белорусский хит-парад. 23.35 Третий тайм. 23.55 Греко-римская борьба. 00.40 Видимо-невидимо.
ОРТ
07.00 «Из жизни начальника уголовного розыска». Х/ф. 08.45 Слово пастыря. 09.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости. 09.15 Домашняя библиотека. 09.30 «Чердачок братьев Пилотов». 10.00 «Утренняя почта». 10.35 «Каламбур». 11.10 Смак. 11.30 «Музыка русской живописи». 12.10 «Гадюка». Х/ф. 13.55, 00.50 Программа передач. 14.15 «Цивилизация». 14.45 В мире животных. 15.30 Мультфильмы. 16.20 Как это было. 17.20 «Ералаш». 17.30 Погода. 17.40 «Золото Македони». Х/ф. 20.00 Время. 20.40 «Секретные материалы». 21.35 Что? Где? Когда? 23.10 «Неглубокая могила». Х/ф.

РОССИЯ
07.00 Мультфильм. 07.10 Прогноз погоды. 07.15 Мультфильм. 08.30 Мультфильмы. 09.00 Доброе утро, страна. 09.45 «Сто к одному». 10.30 Любовь с первого взгляда. 11.00 Подиум д'арт. 11.25 Домашние хлопоты с Н.Варлей. 11.55 «Соломенная шляпка». 1-я с. 13.00, 19.00 Вести. 13.35 «Марина рошча». 14.05 50 х 50. 15.10 «Закон и порядок». 16.00 Силеневый туман. 17.00 Моя семья. 18.00 Звезды XXI века. 19.30 Добрый вечер. 20.10 Концерт Л.Вайкуле. 21.45 «До свиданья, детка». Х/ф. 23.15 Неделя высокой моды в Москве. 23.30 Звуковая дорожка. 00.20 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
09.10 «Читая Библию». 09.20 Книжный кладзе. 09.35 Музыкальный антракт. 09.45 «Алый первоцвет». Х/ф. 11.20 «На обум». 11.45 Откуда музыка берется? 12.00, 13.45 «Король Лир». Спектакль. 13.30, 21.00 Новости культуры. 14.55 «Нобелевские лауреаты». 15.35 Очевидное — невероятное. 16.05 Рядом с Большим, напротив Малого. 17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.10 А.Платонов. «Скрипка». 17.55 «Судьба, судьбою, о судьбе». 18.55 «Тайны портретного фойе». 19.20 Чудо-сказка. 19.35 «Бомба». Д/ф. 20.25 «Переход». 20.30 «Вокзал мечты». 21.25 «Негаснущие звезды». 21.50 «Валентина». Х/ф.

НТВ
07.00 «Новые приключения Бэтмена». 07.25 «Человек с орденом на квартире». Х/ф. 09.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 09.15 «Чистосердечное признание». 09.35 «Пойми меня». 10.05 «Легенда о затерянном городе». 10.35 «Среда». 11.15 Профессия — репортер. 11.30 Катастрофы. 12.00 Российский хоккей на НТВ. «Крылья Советов» (Москва) — «Спартак» (Москва). 14.30 «Русский век».

НТВ
07.00 «Новые приключения Бэтмена». 07.25 Мультфильм. 07.45 «За двумя зайцами». Х/ф. 09.00, 11.00, 15.00 Сегодня. 09.15 Вось Жванецкий. 09.45 Устами младенца. 10.15 Жизнь замечательных зверей. 10.45 Впрок. 11.15 Большие деньги. 11.40 Своя игра. 12.05 Мультфильм. 12.25 Фигурное катание. Международные соревнования «Гран-при России НТВ-плюс». Показательные выступления. 15.15 «Ключи от форта Байяр». 17.00 Итоги. Предисловие. 17.25 «Джеймс Бонд — агент 007». «Осьминожка». 19.45 Куклы. 20.00 Итоги. 21.00 «Ее звали Никита». 22.00 Итоги. Ночной разговор. 22.30 «Интимный дневник». Х/ф.

НАШЕ КИНО
09.00 «Орленок». 10.20 Киножурнал. 10.35 «Волга-Волга». 12.15 «Ангел с огнем». 13.40 «Кузнечик». 15.05 «Плохая квартира». 15.35 «Тихая Одесса». 17.00 «Ангел мой». 17.30 «Расписание на послезавтра». 18.55 «Бравые парни». 20.10 «Криминальный талант». 2 серии. 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 10.20, 18.40 Календарь «Мира кино». Энди Макдауэлл. 10.30 «Для мальчиков». Д-13. 12.50 «Небесные всадники». Д-17. 14.20 «Белые не умеют прыгать». Д-17. 16.10 «Зевс и Роксана». Д-13. 17.50 «Вторая возможность». Д-13. 7-я с. 18.50 «Гудзонский ястреб». Д-17. 20.30 К 70-летию премии «Оскар». Луч-

шие актрисы. Ч.1-я. 20.50 «В тупике». Д-17. 22.25 «Перекресток Миллера». Д-17. 00.15 «Дело есть дело». Д-17.
СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Новости. 08.15, 11.25 Аэробика. 08.40, 14.15 Урок настольного тенниса. 08.55 Хоккей. Чемпионат НХЛ. «Питсбург Пингвинз» - «Нью-Йорк Рейнджерс». 11.10 Новости. 11.50 Футбол. Чемпионат Германии. 14.00 Новости. 14.30 Бой без правил. 15.55 Фигурное катание. В перерыве. 17.00 Новости. Программа передач. 20.00 Большой ринг. 21.25 Спортконтент. 21.55 Футбол. Чемпионат Испании.

МУЗЫКА
ДЕНЬ РУССКОЙ МУЗЫКИ
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Русский час.
8-Й КАНАЛ
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». 15.30 Музыкальная программа. 16.00 «Торнадо». Д/ф. 17.00 «Проданный смех». Х/ф. 19.15 Мультфильм. 19.45 «Любовь и голуби». Х/ф. 21.15 Вечерница. 21.30 Трюкачи Голливуда. 22.00 «Конвой». Х/ф.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
08.00 Спортконтент. 08.30, 11.25 Аэробика. 08.55 Хоккей. Чемпионат НХЛ. «Калгари Флеймз» - «Чикаго Блэк Хокс». 11.10 Новости. 11.50 «Шит и мяч». 12.25 Фигурное катание. 15.00 Новости. 15.25 Футбол. Чемпионат Италии. 17.20 Шахматное обозрение. 17.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Ливерпуль» - «Блэкберн». 19.50 Ледовое шоу «Звезды на льду». 21.00 Еще неделя позди... 21.30 Программа передач. 21.35 Хоккей. Чемпионат НХЛ. «Калгари Флеймз» - «Чикаго Блэк Хокс». В перерыве. 23.00 Новости.

МУЗЫКА
ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ
07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра.
8-И КАНАЛ
15.00 Программа с Риком Реннером. Рекресток Миллера. Д-17. 12.40 «В тупике». Д-17. 14.15 «Как я попал в колледж». Д-13. 15.40 «Гудзонский ястреб». Д-17. 18.05 «Свет во тьме». Д-17. 20.35 «Падение Римской империи». Д-17. 22.35 «Твин Пикс: огонь, иди со мной». Д-17.

НАШЕ КИНО
09.00 «Орленок». 10.20 Киножурнал. 10.35 «Волга-Волга». 12.15 «Ангел с огнем». 13.40 «Кузнечик». 15.05 «Плохая квартира». 15.35 «Тихая Одесса». 17.00 «Ангел мой». 17.30 «Расписание на послезавтра». 18.55 «Бравые парни». 20.10 «Криминальный талант». 2 серии. 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Большой кайф, или Преступления в Новом Орлеане». Д-17. 10.20, 18.40 Календарь «Мира кино». Энди Макдауэлл. 10.30 «Для мальчиков». Д-13. 12.50 «Небесные всадники». Д-17. 14.20 «Белые не умеют прыгать». Д-17. 16.10 «Зевс и Роксана». Д-13. 17.50 «Вторая возможность». Д-13. 7-я с. 18.50 «Гудзонский ястреб». Д-17. 20.30 К 70-летию премии «Оскар». Луч-